

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta

Bakalářská práce

**VLIV OSOBNOSTI FREDDIEHO MERCURYHO NA
TVORBU HUDEBNÍ SKUPINY QUEEN**

Veronika Lavrinčíková

katedra hudební výchovy

Vedoucí práce: Mgr. Filip Krejčí, PhD.
Studijní program: Anglický jazyk a hudební kultura

Olomouc 2019

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Olomouci dne 19. 6. 2019

Veronika Lavrinčíková

Poděkování

Dovoluji si poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Filipovi Krejčímu, PhD. za pomoc a cenné rady při psaní této práce.

Obsah

ÚVOD.....	4
1. OSOBNOST FREDDIEHO MERCURYHO.....	7
1.1 Dětství.....	7
1.2 Dospívání.....	10
1.3 Image.....	11
2. QUEEN.....	15
2.1 Období před Queen.....	15
2.2 Vznik skupiny.....	16
2.3 Ostatní členové skupiny.....	17
2.3.1 Brian Harold May.....	17
2.3.2 Roger Meddows Taylor.....	18
2.3.3 John Richard Deacon.....	19
2.4 Fungování skupiny.....	20
2.5 Živá vystoupení.....	21
2.5.1 Mercury před publikem.....	21
3. MERCURYHO HLAS.....	23
3.1 Charakteristika hlasu.....	23
3.2 Práce s hlasem.....	23
4. MERCURY COBY SKLADATEL.....	25
4.1 Techniky komponování.....	25
4.2 Komponování s Queen.....	26
4.3 Sólové projekty.....	27
4.4 Spolupráce s jinými hudebními interprety.....	28
5. TVORBA QUEEN.....	30
5.1 Počátky v klasickém rocku.....	31
5.2 Hudební proměnlivost.....	31
5.3 Mercuryho experimenty.....	32
6. HUDEBNĚ-ANALYTICKÁ SONDA DO ŽÁNROVĚ ODLIŠNÝCH SKLADEB.....	33
6.1 Killer Queen.....	33
6.1.1 Forma skladby.....	34
6.1.2 Kinetická složka skladby.....	35
6.1.3 Melodická složka skladby.....	37
6.1.4 Harmonická složka skladby.....	37
6.1.5 Text skladby.....	38
6.2 Bohemian Rhapsody.....	39
6.2.1 Forma skladby.....	40
6.2.2 Kinetická složka skladby.....	40
6.2.3 Melodická složka skladby.....	41
6.2.4 Harmonická složka skladby.....	42
6.2.5 Text skladby.....	44
6.3 Bicycle Race.....	45
6.3.1 Forma skladby.....	45
6.3.2 Kinetická složka skladby.....	46
6.3.3 Melodická složka skladby.....	46
6.3.4 Harmonická složka skladby.....	47
6.3.5 Text skladby.....	47
6.4 Crazy Little Thing Called Love.....	48
6.4.1 Forma skladby.....	49

6.4.2	<i>Kinetická složka skladby</i>	49
6.4.3	<i>Melodická složka skladby</i>	49
6.4.4	<i>Harmonická složka skladby</i>	52
6.4.5	<i>Text skladby</i>	53
6.5	Body Language.....	53
6.5.1	<i>Forma skladby</i>	54
6.5.2	<i>Kinetická složka skladby</i>	54
6.5.3	<i>Melodická složka skladby</i>	54
6.5.4	<i>Harmonická složka skladby</i>	55
6.5.5	<i>Text skladby</i>	56
6.6	Was It All Worth It?.....	57
6.6.1	<i>Forma skladby</i>	57
6.6.2	<i>Kinetická složka skladby</i>	58
6.6.3	<i>Melodická složka skladby</i>	58
6.6.4	<i>Harmonická složka skladby</i>	59
6.6.5	<i>Text skladby</i>	60
7.	POROVNÁNÍ SKLADEB.....	61
8.	ZÁVĚR.....	62
9.	POUŽITÁ LITERATURA A PRAMENY.....	63

Úvod

Středobodem mé bakalářské práce je Freddie Mercury, jedna z nejvýraznějších osobností hudebního světa. Přestože tento talentovaný umělec již sedmadvacet let není mezi námi, zájem veřejnosti o jeho osobu je neustále rostoucí. Legendární skupina Queen, jejímž frontmanem byl Freddie Mercury, budí pozornost i u mladých generací a získává si stále nové příznivce. Přesto mnoho lidí o Mercuryho životním příběhu ví jen velmi málo, i když právě on byl oním nepostradatelným hnacím motorem Queen. Není pochyb, že bez Freddieho Mercuryho by nebyli Queen; nebo by se alespoň nestali tak legendární hudební skupinou. Jeho osobnost si podle mě tedy náležitou pozornost zaslouží, právě ta je totiž důvodem, proč je tvorba skupiny Queen natolik žánrově rozmanitá a rozsáhlá; a tedy i proslulá a oblíbená.

Toto téma mě zaujalo natolik, že jsem se rozhodla jím ve své bakalářské práci zabývat. Pokusím se najít, zachytit a definovat souvislost mezi pestrá a nápaditá tvorba Queen a nevyzpytatelnou osobností Freddieho Mercuryho. Nejprve budu svou pozornost věnovat samotnému Mercurymu a všem aspektům jeho života, které byly důležitými mezníky pro jeho následnou hudební tvorbu. Dále pak podnětům, které s tvorbou nějakým způsobem souvisí, včetně ostatních členů Queen, kteří mu byli celoživotní oporou. Tato teoretická část bude výchozím prostředkem pro zpracování další části mé bakalářské práce.

Tvorba skupiny Queen vychází z klasického rocku a téměř veškeré její pozdější žánrové odchylky vznikaly na podnět Freddieho Mercuryho, milovníka změn a experimentů. Vybrala jsem tedy šest žánrově odlišných skladeb skupiny Queen, jejichž autorem je právě Mercury. Do každé z těchto skladeb provedu hudebně-analytickou sondu, kde bude poukázáno na prvky, kterými se jednotlivé skladby odchyľují od původního klasického rocku. Rozbor skladeb uspořádám chronologicky podle roku jejich publikace.

Jako první se budu věnovat „Killer Queen“ (1974) s prvky pop-rocku, následovat bude „Bohemian Rhapsody“ (1975) s operními prvky. Další skladba „Bicycle Race“ (1978), jakkoli se může zdát nevšední, demonstruje onen původní prvek klasického rocku. Skladba „Crazy Little Thing Called Love“ (1980) se pro změnu přibližuje rock'n'rollu. Poté následuje „Body Language“ (1982) s prvky žánrů dance a funku. Poslední skladba „Was It All Worth It?“ (1989), která je jednou z nejtvrděších v rámci tvorby Queen, obsahuje prvky metalu.

Porovnáním těchto skladeb a uvedením do souvislosti s Mercuryho vlivem se bych se chtěla dostat k závěru, že Freddie Mercury byl pro unikátní tvorbu Queen nepostradatelným článkem, bez kterého by se Queen nestala tak celosvětově populární a legendární hudební skupinou.

1 Osobnost Freddieho Mercuryho

Jméno Freddie Mercury se pojí s člověkem, který je považován za jednoho z nejtalentovanějších a nejvýraznějších hudebních umělců minulého století a jeho tvorba ovlivňuje interprety populární hudby do dnešních dnů. Světoznámému pseudonymu Freddie Mercury předcházelo zpěvákovo rodné jméno Farrokh Bulsara. Někdy je uváděno „Farook“, avšak v jeho ručně psaném rodném listě stojí „Farrokh“.¹ Přestože pod jménem Farrokh Bulsara prožil zpěvák dost možná stěžejní část svého života, ve které se formovala jeho pozdější extravagantní osobnost Freddieho Mercuryho, k této první etapě svého života se příliš nevyjadřoval, přetvářel ji a snažil se, aby tato jeho minulost upadla v zapomnění.

1.1 Dětství

Na samém začátku svého života dostal tehdy běžné indické jméno Farrokh. Narodil se 5. září roku 1946 ve městě Stone Town na ostrově Zanzibar ležícím v Indickém oceánu ve východní Africe. Jeho rodiče, matka Jer Bulsara a otec Bomi Bulsara, pocházeli oba z Indie.² Měli perské předky, a byli tedy členy indické komunity, vyznavači zoroastrismu a v tomto náboženství vychovávali i svého syna, kterého tento směr ovlivnil natolik, že se později k víře neustále vracel.

Bomi Bulsara pracoval jako státní úředník u Nejvyššího Soudu, mohli si tedy dovolit, aby Jer Bulsarová zůstala v domácnosti a také najmout pomocné služebnictvo. Do šesti let byl Farrokh jedináčkem, který byl rodinou patřičně rozmazlován. Když se mu narodila sestra Kashmira, malý Farrokh Bulsara těžce nesl, že se mu rodiče nemohli nadále věnovat naplno a pozornost rozdělovali mezi něj a jeho sestru.³ To byl jeden z důvodů, proč později toužil být vždy středem pozornosti.

Fakt, že do pěti let chodil do misijní školy a byl pouze pod dohledem jeptišek, a trávil dlouhé dny pouze v ženské společnosti, se stalo jedním z vlivů na jeho přílišnou zženštilost. Nicméně už tam se projevovalo jeho nadání a výrazná osobnost: „*Rychle získal základní „tři R“: reading, writing, arithmetic; byl považován za nadprůměrně bystré dítě a brzy se projevil také jeho nevšední vlohy pro malbu, kresbu a modelování. Vyrůstal v chlapce*

¹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis : [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 42

² JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 12

³ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis : [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 45

*s roztomile vybraným chováním, vážného a korektního, se šibalstvím v očích a uličnickými sklony, které sem tam nedokázal potlačit.*⁴

V roce 1955 se Mercuryho rodiče rozhodli poslat ho do Indie na internátní školu St. Peters Church v horské misijní stanici.⁵ Posílat děti do internátních škol nebylo v té době nic neobvyklého, navíc měl Mercury pár desítek kilometrů od školy prarodiče. Tato změna přinesla do jeho života mnoho nového. V první řadě byl nucen naučit se samostatnosti, což bylo na jednu stranu pro něj velmi dobré, bohužel toto odloučení od rodičů znamenalo pro Mercuryho i boj se šikanou a postupné uvědomování si své odlišné sexuální orientace. Pochybnosti o své heterosexuality nejprve tajil, a to především před věřícími rodiči⁶, a tak tedy započalo jeho uzavírání se do sebe a skrývání svého zranitelného já pod pomyslnou masku.

Nutno ale podotknout, že indické rušné prostředí mělo blahodárný vliv na Mercuryho kreativitu, protože se zde mísily různé druhy umění a to bylo pro něj lákavé.⁷ První, kdo zaznamenal Mercuryho vlohky k hudbě, byl ředitel školy pan Davis. Dobrá finanční situace Bulsarových dovozovala platit Mercurymu hodiny klavíru, ve kterých se ve hře na nástroj velmi rychle zdokonaloval. Do té doby žádné hudební vzdělání neměl, až na pár základních znalostí o stupnicích, které se učil se svou matkou, se kterou měl velmi silný vztah.⁸ Úplně první hudební vliv pocházel od rodičů, milovníků opery. Vášeň pro tento hudební žánr se později velmi silně promítla do Mercuryho hudební tvorby. Také vlivy Indie a jejími exotickými rysy zůstal Mercury poznamenán a později jimi obohacoval svá hudební díla.⁹

Ve dvanácti letech Mercury založil skupinu The Hectics, kde působil jako klávesista. Těžko říct, zda ho tato úloha v kapele naplňovala, zdroje se v tomto mnohdy rozcházejí. Laura Jackson uvádí ve své knize, že St. Peters, jakožto škola anglického typu a tudíž lidí konzervativních s přísným režimem, nedovolovala Mercurymu takovou volnost a extravagantnost, kterou jeho kreativní já vyžadovalo: „*Představoval si, že se stane zpěvákem, a zoufale moc se chtěl předvádět, ale striktní pravidla školy mu to nedovolovala. Alespoň tedy*

⁴ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 42

⁵ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunných králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 21

⁶ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 16

⁷ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 13

⁸ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 12

⁹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8

zpíval ve školním sboru a účastnil se amatérských představení. Už na těchto školních akcích a zábavách bylo patrné, že nejen skvěle intonuje, ale navrch je neuvěřitelný showman.“¹⁰

Lesley-Ann Jones naopak poukazuje na Freddieho nevyzrálou jakožto frontmana: „Pro svou budoucí roli rockového frontmana nebyl Freddie tou dobou ještě připraven. Tehdy se cítil více šťastný, když seděl v pozadí za Bruceem Murrayem, který hrál na kytaru a zpíval. Podle Gity a dalších, kdo v té době sledovali vystoupení The Hectics, Freddie, který dokázal být hrozně nejistý a velmi upjatý, rozhodně nevypadal na to, že by mohl být jako frontman použitelný. Jeho hlasitější, divočejší a vyzývavější poloha se projevovala jen příležitostně.“¹¹

S jistotou ale můžeme říci, že skupina The Hectics měla na školních akcích velký úspěch a tou dobou se Mercury nechal plně inspirovat Cliffem Richardem, Little Richardem a také Evisem Presleym, který byl jeho velkým vzorem a inspirací.¹²

Nesmíme opomenout důležitý fakt, že právě na této škole a pravděpodobně právě mezi členy skupiny The Hectics vznikla přezdívka Freddie, která se velmi rychle ujala i v jeho rodině a mezi přáteli. Technicky se nejedná o přezdívku, protože indické jméno ‚Farrokh‘ je v překladu do angličtiny ‚Frederick‘, což se běžně zdrobňuje na tvar ‚Freddie‘.¹³

Mercury si ve škole vedl velmi dobře: „Roku 1958, když mu bylo skoro 12, převzal výroční Cenu pro nejvšestrannějšího mladšího žáka, na kterou byla jeho rodina nesmírně pyšná, a následujícího roku, 1959, jako žák sedmé třídy obdržel první cenu za učební prospěch a byl nejlepší ve třídě.“¹⁴ Přesto školu nedokončil a vrátil se zpět na Zanzibar, kde musel čelit velkému zklamání rodičů. Přisuzujeme toto rozhodnutí tehdy šestnáctiletého Mercuryho právě probíhajícímu období puberty plného vzdoru a sexuálně orientačních nejistot.¹⁵ Tohoto rozhodnutí později ale litoval a veřejně uváděl nepravdivou informaci, že na St. Peters úspěšně složil zkoušky nižšího stupně. K tomuto jednání ho nepřímo dovedla touha vyrovnat se lidem ve svém blízkém okolí – členům Queen, kteří vlastnili akademické tituly. Nastoupil do klášterní školy St. Joseph’s v Zanzibaru, kde strávil s rodinou dva roky. S odchodem z indické školy St. Peters se pojí i Mercuryho odklon od muziky, hovoříme-li

¹⁰ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 13

¹¹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 66

¹² SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 21

¹³ KREJČÍ, Filip. *Artifciální gesta v tvorbě skupiny Queen*. Olomouc, 2009. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. MgA., Mgr. Vít Zouhar PhD, s 13

¹⁴ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 65

¹⁵ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 21

tedy o profesionálním učení hudby: „*Od doby, kdy opustil St. Peters, Freddie byl výhradně hudebním samoukem, což je dobře patrné z jeho originální hráčské techniky. Přesto, jeho umění klavíru se vyvinulo do, na rockové poměry, velmi vysoké úrovně.*“¹⁶

Rozhodnutí Bulsarových, odstěhovat se ze Zanzibaru do Anglie kvůli místním nepokojům, vnímal Mercury velmi pozitivně. Britskými vlivy byl tvarován od malička a s Británií se ztotožňoval, i co se týče životního stylu a zvyků. Pochytil také britský přízvuk, což mu později zjednodušovalo tajit své exotické kořeny. Přestěhování se do Anglie ale nenaplnilo Mercuryho představy. Phil Sutcliffe ve své knize uvádí, že změna prostředí byla poklidná: „*Jediné požehnání v tom celém pozdvižení bylo, že se ve Felthamu vůbec neseťkali s rasismem. Alespoň Freddie v rozhovorech nic takového nezmínil, ovšem vzhledem ke světlé pleti a sotva znatelnému cizímu přízvuku se ho na to nejspíš nikdo ani nezeptal.*“¹⁷ Tento úryvek je však důkazem toho, že Mercury se k této etapě svého života nechtěl později nikdy vrátet, protože pro něj znamenala nepříjemné období. „*Na první pohled bylo zřejmé, že má jiný přízvuk a náuru, a mládež ze sousedství se k němu podle toho chovala. Od začátku se setkával s ignorancí a předsudky – neustále se mu posmívali a nadávali mu. Freddieho první reakcí bylo, že zalezl do ulity,*“¹⁸ uvádí ve své knize Laura Jackson.

Přestože toto období bylo pro Mercuryho psychicky náročné, dokončil po dvou letech polytechnickou školu v Isleworth a protože se chtěl věnovat umění, složil úspěšně přijímací zkoušky na obor grafická ilustrace na univerzitě Ealing College of Art v Londýně, kam se poté přestěhoval.¹⁹ Tuto školu v roce 1969 úspěšně dokončil a získal tak diplom za grafiku a design. (Dip.AD)²⁰

1.2 Dospělost

V Londýně měl dvacetiletý Mercury konečně možnost se umělecky realizovat a vyhovovala mu i anonymita tohoto velkoměsta. V té době už si byl jistý, že se chce stát rockovou hvězdou. Měl neustálou potřebu svou vizi sdílet, navzdory pochybám a posměchu

¹⁶ KREJČÍ, Filip. *Artifciální gesta v tvorbě skupiny Queen*. Olomouc, 2009. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. MgA., Mgr. Vít Zouhar PhD, s 13

¹⁷ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 21

¹⁸ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 14

¹⁹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 15

²⁰ KOVSKÝ, Petr. *Freddie Mercury skladatel: (rozbór skladeb Bohemian Rhapsody, Barceona)*. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Vedoucí práce Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, PhD.

okolí.²¹ Mercury se totiž zprvu příliš neprojevoval, spíše sledoval své okolí a snažil se začlenit.²²

Rok 1967 byl v rockové hudbě důležitým milníkem. Odehrálo se v něm několik zlomových událostí, např. vydání experimentálního alba Sergeant Pepper's Lonely Heart's Club Band skupinou Beatles, která byla v té době na vrcholu světové popularity. Tento rok byl dále spojen s hnutím hippies, psychedelickým rockem a Létem Lásky, probíhajícím ve Spojených státech. Toho léta proběhl ve městě Monterey hudební festival, na kterém vystoupil tehdy ještě neznámý Jimi Hendrix. Ten svou unikátní kytarovou technikou dosáhl zanedlouho celosvětové popularity. Zejména Jimi Hendrix pro Mercuryho představoval hudební i módní vzor.²³ Později se Mercuryho hudební tvorba ukázala být Hendrixovou nekonvenční hudební stylizací velmi ovlivněna.

Mimo Hendrixu Mercuryho významně ovlivňovalo i hudební dění a bohémský životní styl těchto let. Vrátila se jeho touha působit v kapele, avšak tentokrát už ne jako klávesista, ale především jako její zpěvák.

Nesmíme opomenout zmínit Mary Austin, která byla jedním z nejdůležitějších lidí v Mercuryho soukromém životě. V sedmdesátých letech spolu měli několikaletý vztah, který Mercurymu v té době pomáhal skrývat homosexualitu. Partnery nezůstali, ale do konce Mercuryho života zůstali velmi blízkými přáteli. Mary Austin byla jediným člověkem, kterému stoprocentně důvěřoval.²⁴ Přestože byl Freddie Mercury homosexuál, nejsilnější a nejhlubší vztah prožil právě s touto ženou, žádnému muži se nikdy takto neotevřel.²⁵

1.3 Image

Mercury si byl vědom, že nedílnou součástí zpěváka a frontmana rockové kapely je i patřičná image: „*V sedmašedesátém už měl své havraní vlasy jak se patří dlouhé. Nosil módní semišová saka, upnuté kalhoty, boty na podpatcích a spoustu stříbrným šperků.*“²⁶ Výstřední oděv však nebylo na londýnské umělecké škole nic neobvyklého. Mercury, jakožto umělecky

²¹ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 21

²² JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 18

²³ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 17

²⁴ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 36

²⁵ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 36

²⁶ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 17

zaměřený člověk, se o módu zajímal a vzhled byl pro něj za každých okolností velice důležitý.²⁷ Měl rád dokonalost a originalitu a na svou výjimečnost se snažil poukazovat prostřednictvím extravagantní image. Později se k tomu vyjádřil Brian May: „*Vždycky vypadal jako hvězda a choval se jako hvězda, i když byl bez peněz.*“²⁸

Mercury byl schopen donutit ostatní členy Queen nosit na koncertech kostýmy, které byly mnohdy mnohem extravagantnější, než by si přáli.²⁹

Mercuryho módní styl po dobu působení v Queen by se dal rozdělit na dvě části:

1. **1970-1979:** zženštilé období, plné extravagance, kdy se oblékal do ženských šatů, upnutých lesklých pestrobarevných úborů, lakoval si nehty - vždy ale pouze na jedné ruce.
2. **1979-1991:** mužné období, kdy si ostříhal vlasy na krátko, oděv volil tak, aby zvýrazňoval své mužské rysy a především si nechal narůst knírek, čímž chtěl alespoň trochu zamaskovat svůj předkus, a právě tímto se vryl do paměti celému světu a knír se díky němu stal v osmdesátých letech symbolem gayů a jejich comingoutů.³⁰ Na konci 80. let se k této radikální změně vyjádřil takto: „*Oded' je konec s bláznivým oblékáním. Ted' chci naši hudbu předvádět v něčem obyčejnějším. Svět se změnil. Lidé chtějí něco jednoduššího.*“³¹

Uvědomoval si, že působení v rockové kapele obnáší nejen vysoké nároky na kvalitu hudební tvorby, ale i na vzhled při živých vystoupeních. Koncerty Queen tedy nebyly pouze hudebním přestavením, ale také módní přehlídkou. V podstatě jeden velkolepý audiovizuální zážitek.³²

²⁷ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 85

²⁸ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 23

²⁹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 126

³⁰ Men and their moustaches. *New Zealand History* [online]. Bronwyn Dalley, 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://nzhistory.govt.nz/culture/men-and-their-moustaches/timeline>

³¹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 224

³² JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 23

Podle Mercuryho byl jediným jeho nedostatkem chrup. Neexistuje žádná oficiální fotografie Queen, která by zachycovala Mercuryho zuby. Nepřál si, aby byly vidět, proto je vždy jeho obličej zobrazen pouze s letmým úsměvem.³³

Pro Mercuryho byl jeho předkus překážkou i v soukromém životě, často si dával dlaň před ústa, aby svůj nedostatek zakryl. Tento komplex ho provázel celý život. V dětství byl kvůli tomu přezdíván ‚Bucky‘ od anglického sousloví ‚buck teeth‘,³⁴ což v překladu znamená ‚předkus‘. Několik zubů v jeho ústech navíc způsobovalo posun všech ostatních do popředí, především předních horních řezáků. Paradoxně si však Mercury svůj chrup nechtěl nechat chirurgicky upravit, protože by přesvědčen o tom, že by zákrok měl vliv na jeho hlas – barvu i rozsah.³⁵

Své nedostatky se Mercury snažil vykompenzovat maximálním zdokonalením všeho ostatního, například jména. Freddie Bulsara se neshodovalo s Mercuryho představou jména rockové hvězdy, proto si se vznikem Queen nechal oficiálně změnit příjmení na Mercury. Mnoho zdrojů uvádí, že si nové příjmení vybral podle mýtického božího posla³⁶, avšak Brian May toto tvrzení vyvrací: „Napsal píseň nazvanou *My Fairy King* a jeden verš zní: „*Matko Mercury, podívej, co mi udělali.*“ A někdy později mi řekl: „*Viš, musel jsem se stát Mercurym, protože ta matka v té písni je má matka, a tak jsem se stal Mercurym...*“ Mysleli jsme, že se zbláznil, ale on to myslel vážně a změnil si jméno na Mercury.“³⁷

Mercuryho nové jméno i jeho extravagantní image vytvářeli útočiště pro jeho plachou osobnost, která si s sebou nesla traumata z dětství. Zde můžeme zmínit komplex, který ve své knize popisuje Lesley-Ann Jones: „*Téměř od samého dětství trpěl něčím, k čemu se jen zřídka kdy přiznal: utkvělým komplexem z pronásledování. Možná šlo o frustrovanou obranu proti tomuto iracionálnímu komplexu, která působila, že vzplanul v nevysvětlitelných záchvatech zlosti, kdy byl velmi nepříjemný, a dokonce i krutý.*“³⁸

³³ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 129

³⁴ Freddie Mercury - Personal Life, Music & Queen: Biography. *Biography: Famous Biographies & TV Shows* [online]. A&E Television Networks, 2014 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.biography.com/musician/freddie-mercury>

³⁵ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 129

³⁶ Historie: Freddie. *Queen - Královská legenda* [online]. Musichall, 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/historie/freddie-mercury.html>

³⁷ KOVSKÝ, Petr. *Freddie Mercury skladatel: (rozbor skladeb Bohemian Rhapsody, Barceona)*. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Vedoucí práce Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, PhD., s 13

³⁸ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 119

Mercury svou novou osobnost aplikoval jako ochrannou bariéru před společností, mohl zcela uvolnit svůj temperament, touhy a představy, aniž by se musel znepokojovat, zda jeho nekonvenční smýšlení a chování pohoršuje jeho rodinu či kohokoli jiného. Nutno podotknout, že čím byl starší, tím více se své rodině vzdaloval v mentální i fyzické rovině. Slušného a zranitelného Farrokha Bulsaru nahradil tvrdý a horkokrevný Freddie Mercury. Po zbytek svého života balancoval mezi těmito dvěma extrémny. Každý znal Freddieho Mercuryho, Farrokha Bulsaru ale neznal téměř nikdo.

2 Queen

2.1 Období před Queen

Ráda bych v této kapitole krátce shrnula, co vše předcházelo zrodu Queen. Důležitým a osudovým člověkem v této vysokoškolské fázi Mercuryho života byl Tim Staffell, který pomohl ke vzniku kapely Queen. S tímto přítelem z univerzity měl Mercury společnou lásku k hudbě a obdiv Jimiho Hendrixe.³⁹ Společné trávení času polyfonickými zpěvy dopomohlo Mercurymu k poznání jedinečnosti svého hlasu, o které zatím nemohl vědět.⁴⁰ V této době započala Mercuryho cesta k absolutní hlasové kontrole a skvělé pěvecké technice. Se Staffellovou pomocí přidal Mercury ke svým klavírním dovednostem i základní dovednosti kytarové,⁴¹ díky kterým později složil například hit ‚Crazy Little Thing Called Love‘.

Mercury se pokoušel uspět v několika amatérských kapelách, první z nich se jmenovala Ibex. Přestože odehráli menší turné po celé Anglii, Mercury cítil, že hraní převzatých písní bez špetky kreativity, kterou překypoval, není pro něj správnou volbou a kapelu opustil. Tato zkušenost skončila neúspěchem, nicméně přínosná rozhodně byla; Mercury se ujistil, že právě na podiu je jeho místo. Výstižně se vyjádřil jeden z členů uskupení Ibex, Ken Testi: *„Předváděl se úplně stejně jako na vrcholu své kariéry. Byl hvězdou ještě dříve, než se jí stal. Vykrucoval se na scéně jako pyšný páv.“*⁴²

Při jednom z koncertů této kapely se také náhodnou při nehodě zrodil jeho charakteristický mikrofon s polovinou stojanu, který používal až do konce své kariéry.⁴³

Mercury poté působil i v kapele Sour Milk Sea, jejíž název je pravděpodobně odvozen od stejnojmenné skladby tehdy vysoce mainstreamové skupiny Beatles, která byla vydána roku 1968, tedy rok před založením kapely Sour Milk Sea. I tato kapela byla pouze přestupní stanicí.

Posledním hudebním experimentem, který vzešel z Mercuryho iniciativy, byla kapela Wreckage, víceméně složená ze členů kapely Ibex. Je tedy jasné, že rozpad kapely na sebe nenechal dlouho čekat.⁴⁴ S větším počtem neúspěchů rostla i Mercuryho touha uspět.

³⁹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 95

⁴⁰ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 95

⁴¹ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 21

⁴² JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 106

⁴³ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 107

Již zmíněný Tim Staffell byl zpěvákem a baskytaristou v kapele Smile, jejímiž zbývajícími členy byli kytarista Brian May a bubeník Roger Taylor. Tito dva přátelé Tima Staffella se stali také dobrými přáteli Freddieho Mercuryho. V roce 1970 se Staffell rozhodl po několika neúspěších Smile opustit a uvolnit tak místo Mercuryemu.⁴⁵

2.2 Vznik skupiny

Ještě téhož roku se k torzu skupiny Smile přidal neodbytný Freddie Mercury, který Briana Maye a Rogera Taylora zaujal svým elánem, nadšením a rozuměli si i po hudební stránce. V té době už byli všichni blízcí přátelé a měli stejný cíl – stát se slavnou a úspěšnou kapelou.⁴⁶

Nové složení kapely si žádalo i nový název. Mercury si nakonec prosadil majestátní slovo *Queen*, přestože bylo Mayem a Taylorem navrhováno několik jiných, např. Grand Dance nebo Rich Kids. Mercuryho návrh se ale nejdřív setkal s velkou kritikou, a to především kvůli mnohoznačnému charakteru; označení ‚queen‘ se používalo v souvislosti s homosexuály. To ale Mercuryemu nevadilo, spíše naopak, jak uvádí Lesley-Ann Jones: „Název mu poskytl záminku se na scéně chovat skrz naskrz zženštile – což bylo hlavní součástí jeho projevu – a mohlo mu to projít.“⁴⁷ Název byl tedy jeho další realizací sebe sama a jeho vnitřních trápení v souvislosti s homosexuálními touhami, které se v té době ještě snažil potlačovat. Své vlohy pro umění světu znovu ukázal, když pro kapelu vytvořil i světoznámé logo.⁴⁸

Queen věděli, že bez hráče na basovou kytaru nebudou moci fungovat, a téměř po roce neúspěšného hledání, v únoru 1971, přijali do kapely Johna Deacona, čímž se stala skupina kompletní.⁴⁹

⁴⁴ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 111

⁴⁵ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 22

⁴⁶ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 29

⁴⁷ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 112

⁴⁸ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 113

⁴⁹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 39

2.3 Ostatní členové skupiny

Freddie Mercury byl možná výjimečný a byl nejvýraznějším, nejdůležitějším a nejvlivnějším členem Queen, ale stejně tak, jako by Queen neexistovali bez Mercuryho, Mercury by neexistoval bez Queen. Sám je nerad nazýván frontmanem či leaderem Queen: „Když to zanalyzujete, je to zásluhou všech čtyř členů, že to celé funguje. Každý z nás tvoří pětadvacet procent, a já jsem ten vepředu, to je celé.“⁵⁰ Považuje tedy všechny ve skupině za stejně důležité: „Kdyby někdo odešel, byl by konec Queen. Jsme čtyři rovnocenné, vzájemně propojené části.“⁵¹ Je důležité si tedy ostatní členy alespoň stručně charakterizovat, aby bylo možné pochopit, jak tato čtveřice fungovala.

2.3.1 Dr. Brian Harold May, BSc.

Mayovi hudba do života vstoupila velmi brzy, již v pěti letech se začal učit hrát na ukulele, v sedmi letech dostal akustickou kytaru. Kromě kytary ovládal i piano, rozhodl se však věnovat svůj volný čas hře na kytaru⁵². Nyní je považován za jednoho z nejvýraznějších a neuznávanějších kytaristů na světě, a je velkou inspirací pro mnohé hudebníky, kteří se shodují na tom, že Mayova technika je unikátní. Nemalý podíl na tom má jeho elektrická kytara ‚Red Special‘, kterou s otcem sami vyrobili kvůli nedostatku finančních prostředků.⁵³ Tuto kytaru používá dodnes.

Mayova hra na kytaru a její zvuk jsou specifické i používáním mincí namísto trsátek: „Mince používám, protože nejsou ohebné. Myslím, že člověk má větší kontrolu, pokud veškeré ohýbání vychází čistě z pohybu prstů.“⁵⁴

Úspěšně dokončené vysokoškolské vzdělání svědčí o Mayově cílevědomosti a inteligenci. Jeho osobnost ovlivnil skromný život, který rodina Mayových vedla. Realizoval sebe sama prostřednictvím hudby, především tedy kytarových dovedností, které získával hlavně sám, dychtíc po porozumění hudebním harmonickým zákonům.⁵⁵ Maye můžeme

⁵⁰ 05-02-1981 - Melody Maker. *Queen Archives: Interviews, Articles, Reviews, Magazine Covers* [online]. 2007 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z:

<https://web.archive.org/web/20071020050854/http://www.queenarchives.com/viewtopic.php?t=26>

⁵¹ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 151

⁵² Brian May. *Queen Songs* [online]. 2015 [cit. 2019-05-07]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/brian-may>

⁵³ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 17

⁵⁴ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 78

⁵⁵ Brian May. *Queen Songs* [online]. 2015 [cit. 2019-05-07]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/brian-may>

označit za nejcitlivějšího jedince v kapele. Obvykle uvažoval racionálně a logicky a umírňoval impulzivní nápady Mercuryho a Taylora.

2.3.2 Roger Meddows Taylor, BSc.

Roger Taylor začínal podobně jako Brian May – hrou na ukulele, poté jej vyměnil za kytaru, kterou ale zanedlouho kvůli bicím odložil. Od malička se projevovala jeho cílevědomost; na všechny nástroje se naučil sám.⁵⁶ Působit v kapele začal již ve svých čtrnácti letech, čímž se rychle ve svých hudebních dovednostech zdokonalil. Kromě toho byl i výborným zpěvákem; v roce 1960 působil ve školním chrámovém sboru.⁵⁷ V mnoha písních Queen můžeme slyšet Taylorův hlas, často i ve vyšších partech, než zpíval sám Mercury, stejně tak na koncertech fungoval jako Mercuryho podpora.

Ve skladbách Queen je zjevné, že Taylor byl opravdu progresivním bubeníkem, co se týče obměn rytmů, například ve skladbě ‚Bicycle Race‘. Lze také vyzorovat, že Taylor při některých písních drží jednu z paliček obráceně, což mu poskytuje hrubší zvuk. Taylor se při hře hry na bubny řídí pravidlem ‚méně je více‘ a co největší přesností úderů. Z jeho úsporného hraní tak vyzařuje obrovské množství energie.

Stejně jako Freddie Mercury oplýval i Roger Taylor sebevědomím: ‚*Roger měl velké ambice a neskutečnou sebedůvěru. On prostě věděl, že se jednou proslaví,*‘ nechala se slyšet jeho matka.⁵⁸ Kromě toho byl díky svým pěkným rysům a charismatu oblíbený u žen,⁵⁹ což představuje pro hudebníka značnou výhodu. Roger si byl svým hudebním talentem a budoucím úspěchem natolik jistý, že se rozhodl kvůli hudební kariéře zanechat studia stomatology na londýnské Hospital Medical School.⁶⁰ Později však studoval biologii na North London Polytechnic a získal tak alespoň v této oblasti bakalářský titul (BSc.).⁶¹

⁵⁶ Roger Taylor - *Guitarist, Drummer, Singer: Biography* [online]. A&E Television Networks, 2014 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.biography.com/musician/roger-taylor>

⁵⁷ Roger Taylor. *QueenOnline.com* [online]. Nick Weymouth [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: http://www.queenonline.com/roger_taylor

⁵⁸ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 19

⁵⁹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 38

⁶⁰ KOVSKÝ, Petr. *Freddie Mercury skladatel: (rozbor skladeb Bohemian Rhapsody, Barceona)*. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Vedoucí práce Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, PhD.

⁶¹ Roger Taylor. *QueenOnline.com* [online]. Nick Weymouth [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: http://www.queenonline.com/roger_taylor

2.3.3 John Richard Deacon, BSc.

John Deacon dostal od rodičů svou první plastovou napodobeninu kytary již v sedmi letech. Deacon se v té době věnoval elektronice, stejně jako jeho otec.⁶² Svému pozdějšímu nadšení pro hudbu vděčí skupině Beatles, která byla impulzem, aby si našetřil na svou první akustickou kytaru.⁶³ Stejně jako ostatní členové Queen, i Deacon nasbíral své první hudební zkušenosti v amatérských kapelách. Ve čtrnácti letech se přidal ke kapele The Opposition, kde začínal se svou akustickou kytarou, ale později převzal roli baskytaristy.⁶⁴

Deacon byl inteligentním a ambiciózním studentem, vystudoval gymnázium a poté byl přijat na Chelsea College v Londýně, kde studoval obor elektronika a získal bakalářský titul BSc.⁶⁵

Je zjevné, že John je nejintrovertnějším a nejkliďnějším členem Queen a moc pozornosti mu nedělá příliš dobře. Paradoxně právě tyto vlastnosti měly podíl přijetí do Queen. Ostatní členové kapely si byli vědomi toho, že rozdílnosti povah se musí ve skupině vyvážit, navíc měl Deacon zkušenosti s elektronikou, což bylo v kapele potřeba.⁶⁶

Jeho odměřenou povahu ovlivnila i smrt jeho otce, Deaconovi bylo tehdy pouze jedenáct let.⁶⁷ V Queen ovšem napsal řadu hitů, například skladbu „Another One Bites The Dust“, kde dominuje právě basová linka. Nejen v této skladbě, ale i v mnoha dalších je právě baskytara dominantním elementem a nese hlavní motiv. V hudební tvorbě Queen dostává John Deacon pro svůj nástroj značný prostor k realizaci nápadů. V kapele uplatnil také své dovednosti ve hře na akustickou kytaru, avšak zpíval minimálně, protože svůj zpěv nepovažoval za dobrý. Nebyl sice v tomto ohledu na takové úrovni jako ostatní členové Queen, nicméně hudební sluch a intonační schopnosti měl dobré.⁶⁸

⁶² SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 24

⁶³ John Deacon. *QueenOnline.com* [online]. Nick Weymouth [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: http://www.queenonline.com/john_deacon

⁶⁴ John Deacon. *QueenOnline.com* [online]. Nick Weymouth [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: http://www.queenonline.com/john_deacon

⁶⁵ KOVSKÝ, Petr. *Freddie Mercury skladatel: (rozbor skladeb Bohemian Rhapsody, Barceona)*. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Vedoucí práce Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, PhD.

⁶⁶ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 25

⁶⁷ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 25

⁶⁸ John Deacon's Voice. *Queen Zone: Queen, Freddie Mercury, music, band, Brian May* [online]. 2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <http://www.queenzone.com/forums/1338859/john-deacons-voice.aspx>

2.4 Fungování skupiny

Pokud zhodnotíme globálně hudební situaci ve světě, můžeme s jistotou říci, že existuje jen velmi málo kapel, které vydrželi dvě desetiletí bez výměny členů. Kompletní Queen fungovali celých dvacet let; od července 1971 v podstatě až do smrti Freddieho Mercuryho na podzim 1991. K dosažení tak dlouhé spolupráce, musí mezi členy kapely fungovat tolerance, důvěra a vzájemná inspirace. To vše u Queen nacházíme.

Navzdory odlišným povahám, které se zde střetávají, převažuje soulad. Existují mezi nimi dva protipóly. Do jednoho patří Brian May a John Deacon se svými klidnými racionálními povahami a na druhý protipól lze zařadit temperamentního Freddieho Mercuryho a neméně impulzivního Rogera Taylora. Ti si díky podobným charakterovým vlastnostem dobře rozuměli, zároveň se ale mezi těmito dvěma horkými hlavami odehrálo nejvíce hádek.

Jako celek tyto početně vyvážené protipóly však pracovaly skvěle. Freddie Mercury výměny názorů mezi členy kapely považoval za žádoucí: „*Zpravidla nejlíp pracujeme pod tlakem. Jestli se hádáme? My jsme ta nejhádavější kapela na světě.*“⁶⁹

Protože každý z členů měl na hudbu trochu odlišný pohled, dokázali se tak navzájem obohatit. Částečně se rozcházeli i v tom, jakou hudbu by chtěli tvořit. Brian May a Roger Taylor se chtěli pohybovat v rámci rockového žánru. John Deacon měl rád měkčí rytmy, jako např. funk nebo soul, Freddie Mercury byl otevřen naprosto všemu⁷⁰, nechával se inspirovat momentální náladou a chtěl zkusit naprosto všechno.

Brian May se po Freddieho Mercuryho smrti vyjádřil takto: „*Kapela se stala nejsoudržnější věcí v našich životech, ačkoli je dost těžké pochopit, jak jsme spolu mohli tak dlouho vydržet. Roger je nejrozjetější ve směru všech těch extravagancí rock'n'rollového života. Freddie je stálá záhada, nikdo vlastně neví, kde se tady vůbec vzal. John je klasickým příkladem tichého basisty. Ale je to taky náš expert pro obchod, trh akcií, rozumí všem smlouvám. A co se týče mne, myslím, že ostatní v kapele by vám asi řekli, že jsem z nich největší tvrdohlavec.*“

⁶⁹ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 43

⁷⁰ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 75

2.5 Živá vystoupení

Queen se po svém vzniku sehráli poměrně rychle a to z několika důvodů:⁷¹

- Roger Taylor a Brian May spolu působili již několik let před zrodem Queen ve skupině Smile.
- Všichni členové byli starší a zkušenější, než bylo na tehdejší poměry při zakládání kapely běžné.
- Zkoušeli tak často, jak jen to jejich situace dovozovala.
- Překypovali ambicemi a sebejistotou, vedení Mercuryho vytrvalostí.

Stejně jako u předchozích kapel, kde působil Mercury, i v Queen platilo, že Freddie Mercury byl nejvýraznějším elementem. Při živých vystoupeních Queen byl vždy středem pozornosti, a ve skutečnosti to ani jinak nebylo možné. Uzavřeným členům kapely, což byli May a Deacon, nebylo přirozené dělat show, a druhý ohnivý element Queen Roger Taylor seděl za bicími, kde se moc projevovat nemohl. Vždy ale doprovázel Mercuryho podpůrným zpěvem. Svými vokály pomáhal i Brian May, ale mikrofon Johna Deacona byl obvykle na vystoupení vypnutý.

2.5.1 Mercury před publikem

Již před vznikem Queen se Mercury projevoval jako rozený performer: „*Používal všechno to, co známe ze skupiny Queen: vykračoval si sem a tam po scéně, dělal ta svoje přehnaná gesta. Byl vážně třída,*“⁷² vyjádřil se Mercuryho přítel, Ken Testi. Mercuryho vystoupení bylo charakteristické chůzí z jedné stany pódia na druhou, čímž obsáhl celý prostor, také rukou sevřenou v pěst a jejími pomyslnými údery směrem k divákům, což bylo velmi efektivní gesto, protože působilo majestátně a zároveň dávalo lidem v publiku pocit, že jsou součástí divadla, co Mercury předvádí.

Mercury velmi dobře věděl, jak si získat publikum a také se mu to podle jeho vlastních slov vždy povedlo: „*Musím nad nimi vyhrát, jinak to není úspěšný koncert. Je to moje práce,*

⁷¹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 43

⁷² JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 26

získat si je na svou stranu a ujistit se, že se dobře baví. To je moje role, část z mých povinností, které musím udělat. ⁷³

Podle Briana Maye byl v tomto směru Mercury ovlivněn koncertem Jimiho Hendrixe, na který se díval z publika, byl tedy v roli fanouška, a byl Hendrixovou komunikací z publikem ohromen. ⁷⁴

Hudební skladatel David Arnold navštívil několikrát vystoupení Queen, kde pokaždé představení sledoval z jiného místa a vyjádřil údiv nad tím, že měl pokaždé pocit, že je Mercurymu stejně blízko, ať už stál pod podiem nebo úplně vzadu. ⁷⁵ Podle Arnolda ať už dělal Mercury na pódiu cokoliv, pokud člověk stál při vystoupení Queen v publiku, měl pocit, že je jedním z vyvolených. ⁷⁶

Mercury prohlásil, že vystupování má dobrý vliv na jeho psychiku: „Zjišťuju, že když mě někdo podrazí, chci jít na jeviště. Je to hodně utišující vědět, že je na světě spousta lidí, co mě chtějí.“ ⁷⁷

Mercury před vystoupeními trémou netrpěl. Vždy se těšil, až bude moct tisíce svých fanoušků pobavit, předat jim svou obrovskou energii a zároveň načerpat tu jejich. ⁷⁸ Určitou nervozitu Mercury cítil pouze v případě, když měli Queen navštívit poprvé některou z cizích zemí, kde panoval i určitý kulturní rozdíl: „Nemohli jsme čekat, že nám lidi z úplně cizí země hned půjdou na ruku,“ ⁷⁹ vyjádřil se Mercury.

Vždy se však snažil dosáhnout výjimečnosti a jedinečnosti každého vystoupení. Čím více slávy skupina Queen získávala, tím větší nároky Mercury na kvalitu vystoupení kladl, ⁸⁰ a to nejen co se týče hudební kvality, ale také organizace pódia, uspořádání, světelné efekty a kostýmy, které považoval za velice důležitou součást vystoupení. (1.3)

⁷³ Rozhovory: Freddie Mercury: The Bigger The Better '85. *Queen: Královská Legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <http://www.queenmusichall.cz/rozhovory/freddie-mercury-the-bigger-the-better-85-cz.html>

⁷⁴ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

⁷⁵ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

⁷⁶ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

⁷⁷ Freddie Mercury: The Sun '85. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-17]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/rozhovory/freddie-mercury-the-sun-85-cz.html>

⁷⁸ Rozhovory: Freddie Mercury: The Bigger The Better '85. *Queen: Královská Legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <http://www.queenmusichall.cz/rozhovory/freddie-mercury-the-bigger-the-better-85-cz.html>

⁷⁹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 101

⁸⁰ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 128

3 Hlas Freddieho Mercuryho

Mercuryho hlas je považován za jeden z nejvýraznějších v rockové historii. Těžko bychom našli komplexnějšího zpěváka, co se týče práce s hlasem. Přestože Mercury tvrdí, že nikdy žádné hodiny zpěvu nenavštěvoval, za dobu svého působení v Queen se v hlasové technice značně vypracoval.⁸¹ Bubeník Roger Taylor tvrdí, že Mercury na začátku kariéry zdaleka nebyl tak dobrým zpěvákem, nechybělo mu ale odhodlání a píle to změnit.⁸²

3.1 Charakteristika

Rozsah a zařazení Mercuryho hlasu je oblíbeným předmětem diskuzí. Nelze totiž zcela jednoznačně zařadit. Začneme hrudním rejstříkem, kde se Mercury pěvecky pohyboval mezi barytonem a tenorem. Rozsah jednotlivých hlasů činí běžně dvě oktávy. Střední mužský hlas, tj. baryton má běžně rozsah kolem velkého G po g^1 . Nejvyšší mužský hlas, tj. tenor je charakterizován rozsahem přibližně od velkého H až po h^2 . Podle Herbstovy studie z roku 2016 byla Mercuryho přirozená pěvecká poloha v barytonovém rozsahu, avšak velice často a bez problému zpíval v rozsahu tenorovém. Spojíme-li Mercuryho hrudní a hlavový rejstřík, můžeme na základě studiových nahrávek říci, že jeho hlasový rozsah činil více než tři a půl oktávy – od velkého F (které lze slyšet například v písni ‚All Dead, All Dead‘ z roku 1977 v doprovodných vokálech) až po d^3 (například v písni ‚Save Me‘ z roku 1980).⁸³

3.2 Práce s hlasem

Mercury dokázal s uměleckou lehkostí nejen skvěle zacházet se svým obrovským hlasovým rozsahem, ale také plynule přecházet z hlavového rejstříků do hrudního rejstříku a naopak, což je poměrně obtížná dovednost.⁸⁴ Mercuryho hlas činila zajímavým jeho technika vibrata, které používal zejména při dlouhých tónech. Běžná frekvence vibrata zpěváka se

⁸¹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 37

⁸² 10-XX-1984 – Modern Drummer. *Queen Archives: Interviews, Articles, Reviews* [online]. [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <http://queenarchives.com/qa/10-xx-1984-modern-drummer/>

⁸³ *Freddie Mercury—acoustic analysis of speaking fundamental frequency, vibrato, and subharmonics* [online]. Christian T. Herbst, 2016, , 24-38 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/14015439.2016.1156737>

⁸⁴ Freddie Mercury. *Queen Songs: Recording & Songwritings* [online]. 2015, 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/freddie-mercury>

pohybuje pravidelně mezi 5.4 Hz a 6.9 Hz. Mercuryho vibrato bylo o něco rychlejší – 7.04 Hz a ještě k tomu nepravidelné.⁸⁵

Mercury také uměl pracovat se svou barvou hlasu. K vytvoření chraplavého ‚rockového‘ zabarvení byl schopen použít nepříliš častou subharmonickou techniku, což znamená používat při zpěvu nejen své hlasivky, ale současně i ventrikulární řasy, umístěné nad nimi.⁸⁶ Skutečnost, že byl Mercury schopen práci se svým hlasem dosáhnout tak přesvědčivého pěveckého výrazu ve všech hudebních stylech, které tvorba Queen obsahuje, je ohromující.

Podle operní pěvkyně Monserrat Caballé tkví kouzlo jeho silného hlasu také ve správném používání dynamiky na základě významu a charakteru melodie a textu: „*Jeho frázování bylo jemné, citlivé a sladké nebo energické a bouchající. Byl schopen najít správné zabarvení nebo výrazné nuance pro každé slovo.*“ Dokázal svůj hlas velmi dobře prodat a prosadit se.⁸⁷ Dokládá to i trvzení Rogera Taylora: „*Šli jsme si zajímat s Rodem Stewartem a Jeffem Beckem a Freddie byl asi čtyřikrát hlasitější. Má úžasný přednes.*“

Jeho výborný pěvecký výkon je dán nejen barvou hlasu a nezvyklým vibratem, ale také technikou a prací s tělem, kterou si shrneme v následujících bodech:

- Vzpřímený postoj, který mu zajišťoval možnost správnou oporu pro tón.
- Vypnutá hrud' zajišťující správné dýchání pomocí bránice,
- Správné držení hlavy, díky kterému zvládal vést tón před sebe.
- Otevírání pusy, které zajistilo maximální využívání rezonančních prostor.

Částečný vliv na Mercuryho zpěv měl i jeho chrup, který si právě ze strachu o svůj hlas nikdy nenechal upravit. (1.3) Zuby se totiž nachází v dutině ústní, která je jedním z nejdůležitějších rezonátorů, a částečně ji tvarují.

Mercury plnil pomocí svého hlasu nejen funkci zpěváka, ale mnohdy jím i doplňoval instrumentální složku skladeb, jeho hlas tedy imitoval další hudební nástroj.

⁸⁵ Freddie Mercury—acoustic analysis of speaking fundamental frequency, vibrato, and subharmonics [online]. Christian T. Herbst, 2016, , 24-38 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/14015439.2016.1156737>

⁸⁶ Freddie Mercury—acoustic analysis of speaking fundamental frequency, vibrato, and subharmonics [online]. Christian T. Herbst, 2016, , 24-38 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/14015439.2016.1156737>

⁸⁷ BARNES, Tom. Nearly 70 Years Later, We Still Haven't Seen a Vocalist as Dynamic as Freddie Mercury. *Mic: Breaking News, Opinions, Reviews, Analysis* [online]. 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.mic.com/articles/124922/nearly-70-years-later-we-still-haven-t-seen-a-vocalist-as-dynamic-as-freddie-mercury>

4 Mercury coby skladatel

Mercury byl nejen zpěvákem, pianistou a frontmanem skupiny Queen, ukázal se být také velice schopným skladatelem. V následující kapitole se pokusím přiblížit Mercuryho skladatelské schopnosti, které uplatnil se všech albech Queen a také ve svých dvou sólových albech Mr. Bad Guy (1985) a Barcelona (1987) ve spolupráci s Monserrat Caballé.

4.1 Techniky komponování

Mercury se ztotožňuje s faktem, že je pro něj při skládání písni text podřízen melodii: „Většinou napíšu nejprve melodii. A píseň pak na tu melodii nabaluju. Někdy se ale stane, že mě nastartuje text,“⁸⁸ přiznal Mercury. Například píseň Killer Queen, byla jednou z těch, kdy Mercury napsal nejprve text „Strukturu písně napíšu jednoduše, obtížnější je text, protože nejsem básník, rád píšu pěkný malý chytlavý popěvky. Textový obsah je těžší. Na tom musím hodně pracovat. Jedna stránka je psaní melodie a struktury písně, ale text není tak jednoduchý, nejsem básník a nesnáším psaní textů. Přál bych si mít někoho, kdo by to dělal za mě. Ale takový nejsem, rád dělám všechno sám,“ uvedl v rozhovoru z roku 1985.

Inspiraci Mercury nacházel ve svém okolí, z nových věcí, lidí či situací. Měl rád změny, protože každá s sebou přinesla něco nového, z čeho mohl čerpat.⁸⁹ Kreativní duše se u něj projevovala už od malička, překypoval nápady a skládáním písni mohl nechat popustit uzdu svým fantaziím: „Hodně mých písni jsou fantazie. Dokážu si toho spoustu vysnit. To je svět, ve kterém žiju. Je hodně extravagantní, a přesně tak taky píšu. Ohromně mě to baví.“⁹⁰ Mercury byl při práci sice rychlý a promptní, tato dovednost však byla vykoupena neschopností se plně soustředit déle než hodinu a půl.⁹¹

Mercury měl také skvělý smysl pro melodii: „Melodie mi hrají v hlavě. Hraju si je na klavír a dřív jsem si je i nahrával. Teď si je jen uložím v hlavě. Pokud stojí za to, abych si je pamatoval, tak si je pamatovat budu. Pokud je zapomenu, zapomenu je. Pokud jsou stále v mé hlavě, stojí za to si je zapamatovat a nahrát.“⁹²

⁸⁸ Freddie Mercury. *Queen Songs: Recording & Songwritings* [online]. 2015, 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/freddie-mercury>

⁸⁹ *Freddie Mercury: Příběh [The Great Pretender]* [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

⁹⁰ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 64

⁹¹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 217

⁹² Freddie Mercury. *Queen Songs: Recording & Songwritings* [online]. 2015, 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/freddie-mercury>

Další věc, která charakterizuje Mercuryho hudební tvorbu, je vícehlas: „*Většina harmonií (obvykle ty jednodušší) byly zpracovány ve studiu bez domácích náčrtků. Mnoho vokálních harmonií ukazuje Freddieho mimořádné dovednosti.*“⁹³ Tento prvek se stal i charakteristickým poznávacím znakem pro Queen.⁹⁴

Nejčastěji skládal s pomocí klavíru, někdy používal kytaru, avšak spíše pro jednodušší harmonie. Řídil se vlastním sluchem, na otázku, zda umí číst noty, odpověděl takto: „*Jen minimálně. Nepotřebuju to. Tohle přenechávám ostatním. Není to jako Mozart, co? Tímhle způsobem strhneme více lidí.*“⁹⁵

4.2 Komponování s Queen

Mercuryho postupy při skládání se vždy neselektovaly s pochopením u ostatních členů kapely. On však apeloval na důvěru kolegů. Jakmile May, Taylor a Deacon zjistili, že mají Mercuryho nápady úspěch, začali ho plně podporovat. Čas od času se ale potřeboval prosadit každý z nich.⁹⁶

Ke konfrontacím při vytváření hudby docházelo hlavně mezi Mercuryem a Mayem, mezi kterými panovala určitá hudební rivalita, a každý pracoval jiným způsobem. Spočítáme-li skladby Queen, které vyšly na albech za Mercuryho života (tzn. od prvního alba Queen až po *Innuendo*), a jejichž autorem je Mercury, dojdeme k počtu sedmdesát jedna.⁹⁷ Brian May je autorem šedesáti čtyř skladeb, což není o tolik méně.

Brian May rád dělal věci organizovaně a v klidu. O skládání písní se vyjádřil takto: „*Obvykle dostávám nápady na silnici nebo mimo studio. Pak, když přijde na album, dostanu ten nápad ven – nahraju ho na kazetu nebo napíšu na papír - a pak na tom pracuju. Když kapela nacvičuje, prostě se sejdeme, hrajeme na kytaru, na klavír a zpíváme. Je to takové diskusního prostředí.*“⁹⁸

⁹³ Freddie Mercury. *Queen Songs: Recording & Songwritings* [online]. 2015, 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/freddie-mercury>

⁹⁴ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie koruněných králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 74

⁹⁵ 05-02-1981 - Melody Maker. *Queen Archives: Interviews, Articles, Reviews, Magazine Covers* [online]. 2007 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20071020050854/http://www.queenarchives.com/viewtopic.php?t=26>

⁹⁶ *Freddie Mercury: Příběh [The Great Pretender]* [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

⁹⁷ Originální i přeložené texty. *Queen: Královská Legenda* [online]. 2008 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <http://www.queenmusichall.cz/texty/>

⁹⁸ Brian May. *Queen Songs: Recording & Songwritings* [online]. 2015, 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/queen-the-four-of-them-as-musicians/brian-may>

Roger Taylor je autorem třiceti tří písní skupiny Queen a o svém skládání řekl toto: „*Psaní písní mám jako koníček. Nejsem tím, koho nazýváte profesionálním tvůrcem písní. Někdy procházím kreativním obdobím, a vznikne mnoho věcí; některé skoro spontánně a jiné zase potřebují trochu více času. Nejsem jako Paul McCartney, který ráno vstane a před snídaní napíše píseň. On se snaží pokořit světový rekord v psaní skladeb.*”

John Deacon napsal dvacet šest písní, které můžeme slyšet na studiových albech Queen, což je oproti Mercuryemu poměrně nízké číslo. Přestože se několik jeho písní stalo známými hity, například ‚I Want to Break Free‘, ‚You're My Best Friend‘ nebo ‚Another One Bites the Dust‘, nepovažoval se za příliš dobrého skladatele: „*Pro mě je psaní písní obtížné. Většinou začínám z té hudební stránky. Není to moc dobrý způsob psaní skladeb. Je pak obtížné, když mám melodii, vložit tam text. Ale takhle to vlastně dělám. Můžu si sednout a napsat nějaká slova, a potom na to napsat hudbu. To může být jednodušší. Ale já mám spíše více hudebních nápadů, než texty. Horší je to s realizováním všech svých myšlenek, když se pak tu píseň snažíme zahrát ve skupině.*“⁹⁹

4.3 Sólové projekty

Freddie Mercury během své hudební kariéry zrealizoval dva sólové projekty, tedy projekty bez Queen. Obě alba znamenala pro Mercuryho přínos, přestože ne obě byla tak úspěšná, jak by si představoval. Nejprve měl možnost pracovat sám, aniž by byl nucen dělat kompromisy, podruhé spolupracoval s umělkyní, působící v naprosto odlišného hudebního žánru.¹⁰⁰

První sólové album Freddieho Mercuryho s názvem ‚Mr. Bad Guy‘ bylo publikováno 29. 4. 1985 ve Velké Británii, ve Spojených Státech 7. 5. 1985. Podle jeho slov album pojmenoval podle vlastní osoby.¹⁰¹ Důvod, proč se vydal na sólovou dráhu, odůvodnil tak, že si od Queen potřeboval odpočinout a vyzkoušet si něco jiného, nového: „*Vždycky jsem chtěl s Queen vyzkoušet mnoho věcí, ale nešlo to. Ne že bychom to nedokázali, ale neměli jsme kdy. Toto album mi poskytlo šanci použít živý orchestr, což jsem chtěl udělat s Queen, ale nemohl*

⁹⁹ Střípky: Jak psali písně. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/stripky/jak-psali-pisne.html>

¹⁰⁰ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

¹⁰¹ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

*jsem, protože Brian zvládne celý orchestr na svou kytaru.*¹⁰² Považoval to však pouze za chvílkový odklon od Queen.¹⁰³

„Mr. Bad Guy“ ovšem nebylo ani zdaleka tak úspěšné jako projekty Queen. Sám Mercury přiznal, že album nebylo dobré. Zpěvák překypující nápady, se po hádkách s Queen domníval, že samostatný projekt mu poskytne naprostou volnost ve tvoření, zanedlouho ovšem zjistil, že aby své nápady mohl plně realizovat, potřebuje také zbylé členy Queen, kteří jeho hudebním myšlenkám dají tvar, řád a pomohou mu je správně uchopit.

Druhé sólové album, na kterém spolupracoval s celosvětově známou španělskou operní pěvkyní Monserrat Caballé, vyšlo 26. října 1987. Caballé pro Mercuryho představovala obrovskou inspiraci a patřil jí jeho velký obdiv.¹⁰⁴ V tomto projektu měl Mercuryho možnost spojit dva naprosto odlišné žánry, rock a operu, které mu byly oba blízké.

Caballé se vyjádřila takto: *„Barcelona byla příkladem Freddieho velkého hudebního talentu. Nebyl pouze populárním zpěvákem, byl muzikantem, který mohl sednout k pianu a skládat. Objevil nový způsob, jakým spojovat hudbu různých stylů. Je tím prvním a jediným, kdo to dokázal.*“¹⁰⁵

4.4 Spolupráce s jinými interprety

Kromě již zmíněné Monserrat Caballé spolupracoval Mercury na začátku devadesátých let i s Michaellem Jacksonem, který byl v té době – přestože mu bylo jen něco málo přes dvacet let – již celosvětovou uznávaným hudebníkem. Jackson často navštěvoval koncerty Queen, dokonce jim poradil, aby vydali píseň „Another Bites The Dust“ jako singl, protože si byl jistý její velkou úspěšností (na rozdíl od Queen). Jackson a Mercury začali pracovat na třech skladbách: „There Must Be More to Life Than This“, „State Of Shock“ a „Victory“.¹⁰⁶ Společné nahrávání ale bohužel nedokončili. Mercury tak přišel o příležitost

¹⁰² Mr. Bad Guy. *Queen: Královská Legenda* [online]. 2008 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <http://www.queenmusichall.cz/desky/>

¹⁰³ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

¹⁰⁴ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

¹⁰⁵ Podrobné informace o deskách: Barcelona. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-23]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/desky/barcelona.html>

¹⁰⁶ GEDEN, Sam. Queen and the King of Pop: The Parallel Evolution and Lasting Friendship of Michael Jackson and Queen - Fan Feature by Sam “Jesta” Geden. *Queen: The Official Site* [online]. 2018 [cit. 2019-05-27]. Dostupné z: <http://www.queenonline.com/features/queen-and-the-king-of-pop-the-parallel-evolution-and-lasting-friendship-of-michael-jackson-and-queen-fan-feature-by-sam-jesta-geden>

stát se součástí Jacksonova nejúspěšnějšího alba ‚Thriller‘.¹⁰⁷ Existují dohady, proč se Mercury rozhodl nahrávky nedokončit. Jednou z teorií je nedostatek času z obou stran, nebo pobyt Jacksonových zvířat ve studiu.¹⁰⁸

V této době však vznikla další spolupráce, kdy Queen pozvali do svého studia ve švýcarském městě Montreaux hudebníka Davida Bowieho. Vznikla tak skladba ‚Under Pressure‘, která vyšla v roce 1981 a stala se velmi populární. Původně se píseň měla jmenovat ‚People On The Streets‘, David Bowie si však prosadil onen dnes známý název.¹⁰⁹ Ke spolupráci vyjádřil takto: *Když se Queen ocitli v Montreaux, šel jsem se podívat k nim do studia a začali jsme jen tak hrát společně, až vznikla kostra písně. Zdálo se mi, že je to pěkná melodie, tak jsme to dodělali. Je to takový polotovar, mohlo to být, myslím, ještě mnohem lepší. Byla to rychlovka, za den bylo všechno hotovo.*¹¹⁰ Společných písní ale nahráli více, včetně několika cover verzí. Mezi zpěváky však panovala rivalita, však pouze na přátelské úrovni. Brian May k tomu řekl: *„David s Freddiem do sebe hned zaklesli své rohy. Léttaly jiskry, a proto byla Under Pressure tak skvělá. Ale ne všechno, co jsme nahráli, spatřilo světlo světa.*¹¹¹

¹⁰⁷ *Freddie Mercury: Příběh* [The Great Pretender] [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012

¹⁰⁸ GEDEN, Sam. Queen and the King of Pop: The Parallel Evolution and Lasting Friendship of Michael Jackson and Queen - Fan Feature by Sam "Jesta" Geden. *Queen: The Official Site* [online]. 2018 [cit. 2019-05-27]. Dostupné z: <http://www.queenonline.com/features/queen-and-the-king-of-pop-the-parallel-evolution-and-lasting-friendship-of-michael-jackson-and-queen-fan-feature-by-sam-jesta-geden>

¹⁰⁹ WHATLEY, Jack. The story behind David Bowie and Queen's brilliant song 'Under Pressure'. *Far Out Magazine: Music, travel, film, art and photography* [online]. 2019 [cit. 2019-05-29]. Dostupné z: <https://faroutmagazine.co.uk/the-story-behind-david-bowie-and-queens-brilliant-song-under-pressure/>

¹¹⁰ Podrobné informace o deskách: Hot Space. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-23]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/desky/hot-space.html>

¹¹¹ CASHIN, Cal. Brian May: "Queen Were Breaking Apart The Whole Time!". *Queen: The Official Site* [online]. MOJO Staff, 2017 [cit. 2019-05-27]. Dostupné z: <https://www.mojo4music.com/articles/25514/brian-may-queen-breaking-apart-whole-time/>

5 Tvorba Queen

Hudební tvorba Queen, jejíž byl Mercury neodmyslitelnou součástí, lze jen těžko zařadit do jednoho konkrétního hudebního stylu. Téměř v každé skladbě můžeme nalézt žánrovou odchylku. Můžeme však říci, že tvorba vychází z klasického rocku a na zásadách tohoto žánru je ve většině skladeb postavena. Začátky Queen byly spojeny s vizí rockové kapely, jakmile však Queen prozkoumali všechny oblasti tohoto žánru, začali pomalu posouvat hranice. Ovšem každý trochu jiným směrem, což potvrdil Brian May v rozhovoru pro Circus magazine v roce 1976: „*Všichni jsme velmi odlišné osobnosti, dokonce se lišíme i v našich přístupech k životu, psaní písní nebo jejich uspořádání. Stačí se podívat na naše alba. Každý z nás má jinou představu o tom, o čem skupina je.*“¹¹² May, Taylor i Deacon byli v tomto ohledu mnohem opatrnější, než Mercury. Ten se nebál implementovat do tvorby Queen prvky z mnoha jiných žánrů, které si do té doby nikdo neodvažoval s rockovým žánrem spojovat.

Tvorbu Queen můžeme shrnout v několika bodech:¹¹³

- nestandardní formy skladeb
- omezené opakování frází či repetice
- výrazné a chytlavé melodie
- velké množství vícehlasů
- používání synkop, změny metra, půltaktů, triol
- používání modulací
- používání nestandardních akordů namísto všedních akordových obrátů
- vyzdvihování soudržnosti a smyslu skladby jako celku
- nepředvídatelnost a rozmanitost skladeb
- propracovanost a duchaplnost textů

K tomuto tématu se ve své diplomové práci výstižně vyjádřil Filip Krejčí: „*Kromě písňových a volných forem můžeme v tvorbě Queen najít mimo jiné náznaky ronda, nebo třeba i náznaky sonátové formy. Cílem autorů z kapely Queen jistě nebylo používat tyto klasické hudební formy, a pokud tam tyto „náznaky“ byly, tak byly zcela nepochybně ve*

¹¹² Rozhovory: Brian May: Circus Magazine '76. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-23]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/rozhovory/brian-may-circus-magazine-76.html>

¹¹³ General aesthetics of popular and rock music. *Queen Songs: Recording & Songwriting* [online]. 2015 [cit. 2019-05-29]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/music-theory-in-nutshell/general-aesthetics-of-popular-and-rock-music>

většinou případů náhodné. To, čeho při skládání vlastních skladeb jistě záměrně chtěli dosáhnout, byla „chytrá“ a neotřelá forma, která by zároveň neměla být příliš repetitivní, ale která zároveň nebude pouhou fantazií nebo prostým proudem vědomí, a bude si zachovávat koherenci.“¹¹⁴

5.1 Počátky v klasickém rocku

Rock získal světovou popularitu v 60. letech 20. století. Tento hudební žánr pramení z rock and rollu a rhythm and blues, jeho formování ovlivnila také country hudba, jazz a folk. Pro tento žánr jsou nejtypičtěji nástroji elektrická kytara, basová kytara, klávesy a bicí.¹¹⁵ Protože v době vzniku Queen byl rock hlavním hudebním proudem, všichni členové Queen byly v dospívání obklopeny hudbou rockových kapel jako Led Zeppelin, Rolling Stones a Black Sabbath. Bylo tedy přirozené, že chtěli právě z tohoto žánru při svém tvoření vycházet.

Rock má ve své podstatě jednoduché charakteristické znaky a strukturu. Čtyřčtvrté metrum, strohost a jednoduchá předvídatelná písňová forma – to zanedlouho začalo být pro ambiciózní Queen nedostačující. První dvě alba ‚Queen‘ (1973) a ‚Queen II‘ (1974) byla čistě rocková, ovšem projevovala se zde i náklonnost k progresivnímu rocku. Nápadů a vizí měla kapela mnoho, proto ještě téhož roku vydala album ‚Sheer Heart Attack‘ (1974), v pořadí třetí, které bylo již více klasické a přibližovalo se typickému zvuku Queen.

5.2 Hudební proměnlivost

V průběhu působení Queen na hudební scéně jejich tvorba obsáhla prvky mnoha hudebních žánrů: progresivní rock, art rock, psychedelický rock, heavy metal, glam rock, trash metal, hard rock, punk, pop rock, soul, rock and roll, rockabilly, country, jazz, blues, disco, funk, elektronická hudba, reggae, gospel, orientální hudba a další. Pro Queen se stala charakteristická nepředvídatelnost a všestrannost.

Většinou hudebních skupin se nepodaří úspěšně obsáhnout ve tvorbě více žánrů, protože s větším žánrovým okruhem se ztrácí i autentičnost.¹¹⁶ To ale pro Queen neplatilo. Rob Halford, zpěvák skupiny Judas Priest, poukazuje na Mercuryho dovednost pěvecky

¹¹⁴ KREJČÍ, Filip. *Artifciální gesta v tvorbě skupiny Queen*. Olomouc, 2009. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. MgA., Mgr. Vít Zouhar PhD, s 29

¹¹⁵ KOVSKÝ, Petr. *Freddie Mercury skladatel: (rozbor skladeb Bohemian Rhapsody, Barceona)*. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Vedoucí práce Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, PhD.

¹¹⁶ General aesthetics of popular and rock music. *Queen Songs* [online]. 2007 [cit. 2019-06-01]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/song-analysis/music-theory-in-nutshell/general-aesthetics-of-popular-and-rock-music>

zapadnout do libovolného žánru: „*Hodně málo zpěváků umí pokrýt tak obrovské území a přitom přesvědčivě. Je lehké skákat ze stylu do stylu, když jen předstíráš a imituješ, ale je velmi těžké to dělat poctivě a přesvědčivě.*“¹¹⁷

5.3 Mercuryho experimenty

Mercury život se naprosto neztotožňoval s rutinou a stereotypem: „*Nuda je pro mě jako choroba. Já musím mít nebezpečí a vzrušení. Rád se obklopuju zvláštníma a zajímavýma lidma, protože při nich mám dojem, že víc žiju. Mám rád, když jsou kolem mě výstřední lidi. Od náтуры jsem neklidnej a pořád napružený.*“¹¹⁸ To se odrazilo na směr jeho hudební tvorby. Vše se pro něj zanedlouho stávalo nudné a nezajímavé. Řídil se výhradně svými pocity a potřebou neustále bavit sebe i ostatní.

Fotograf David Thorpe prohlásil: „*Freddie Mercury se nikdy netajil tím, že se chce zabývat i jinými věcmi než jen rockem. Měl jsem dojem, že se považuje za mnohostrannou hvězdu. Kvůli tomu se dost často přátelil s osobnostmi z jiných uměleckých kruhů.*“¹¹⁹ Spisovatel Rick Say poukázal na Mercuryho kreativitu, která je znatelná napříč tvorbou Queen, přestože Mercury nebyl autorem všech skladeb: „*Vždycky budu obdivovat, že Roger Taylor napsal ‚Radio Gaga‘ a John Deacon napsal ‚Another One Bites The Dust‘. Ale byl to Freddie, kdo z těch písní udělal hity.*“¹²⁰

¹¹⁷ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 208

¹¹⁸ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 185

¹¹⁹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 196

¹²⁰ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 194

6 Hudebně-analytické sondy do žánrově odlišných skladeb

V této části mé práce se budu věnovat hudebně-analytickým sondám do skladeb Queen, jejichž autorem je Freddie Mercury. Každá z těchto skladeb obsahuje prvky z jiné žánrové oblasti:

- ‚Killer Queen‘ (1974) - pop-rock
- ‚Bohemian Rhapsody‘ (1975) - opera
- ‚Bicycle Race‘ (1978) - klasický rock
- ‚Crazy Little Thing Called Love‘ (1980) – rock and roll
- ‚Body Language‘ (1982) - disco a funk
- ‚Was It All Worth It?‘ (1989) – metal

Ve svých hudebně-analytických sondách se zaměřím na prvky v kinetické, melodické a harmonické složce, které jsou pro moji práci stěžejní. Cílem této části práce je dokázat přítomnost žánrově odlišných prvků v tvorbě Queen. K názorným ukázkám v notovém zápisu jsem použila tabulatury z oficiální internetové stránky Guitar Pro¹²¹, notové zápisy skladeb v PDF formátu z internetové stránky Queen Songs¹²², dále notové zápisy zakoupené na internetové stránce Sheet Music Now¹²³. Vycházela jsem také z vlastních notových zápisů na základě oficiálních nahrávek Queen zveřejněných na kanále YouTube¹²⁴

6.1 Killer Queen

Tato skladba byla vydána 21. října 1974 jako singl a předčila tak třetí album Queen s názvem ‚Sheer Heart Attack‘, které bylo v Anglii publikováno 8. listopadu téhož roku. Skladba ‚Killer Queen‘ byla pro Queen celosvětovým průlomem a dostala kapelu na druhé místo v hitparádě ve Velké Británii a do hudebních žebříčků se dostala i v USA.¹²⁵ Její délka - 3:01 minut je pro rádia ideální. V roce 1975 píseň získala i několik ocenění, například Ivor Novella Award v Británii a Golden Lion Award v Belgii.

¹²¹ *Guitar Pro Tabs* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <http://gtptabs.com/>

¹²² *Queen Songs: Recording & Songwriting* [online]. 2007 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/>

¹²³ *Sheet Music Now* [online]. 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/>

¹²⁴ Queen Official. *YouTube* [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/user/queenofficial>

¹²⁵ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 127

Ačkoliv je ‚Killer Queen‘ ve své podstatě rockovou písní, obsahuje několik signifikantních prvků popového žánru, které jsou následující:¹²⁶

- výrazná hlavní zpívaná melodie
- konsonantní harmonie
- předvídatelná struktura skladby – sloka/refrén/sloka/refrén/mezihra/refrén
- nenáročný text, jednoduchý na zapamatování
- doprovodná funkce bicích

V následujících podkapitolách objasním, jak jsou výše zmíněné body aplikované ve skladbě.

6.1.1 Forma skladby

A	B	C	D	E	B	C'
Intro	1. sloka	Předrefrén	Refrén	Mezihra	2. sloka	Předrefrén
1- 2	2-10	11 - 14	14 -22	23 - 26	27 - 34	35 - 38

D'	F	G	C''	D	H
Refrén	1. Sólo	2. Sólo	Předrefrén	Refrén	Outro
38 - 43	44 - 51	52- 61	62 - 69	70 - 78	79 -

Skladba začíná na třetí dobu prvního taktu luskáním prstů, které udává tempo skladby. Části A až C včetně jsou v tónině Es dur. Část D, tj. refrén začíná v B dur a v zápětí se mění na D moll v taktu číslo 17. V 18. taktu se mění na C dur a končí opět v B dur. Refrén s označením D' je o polovinu zkrácen, místo druhé poloviny nastupuje kytarové sólo (F), kde se ve 44. taktu mění tónina na C moll, poté se opět mění na Es dur. Toto sólo ve variaci opakuje motiv předrefrénu, v části G (2. sólo) kytara opakuje melodický motiv ze sloky.

Outro začíná taktem číslo 79 v tónině B dur, skladba se však nemění zpět do počáteční tóniny Es dur, pouze se od taktu 84 opakuje do ztracena akord Es dur, což je pro závěr skladby velmi neobvyklé. Tato závěrečná část funguje jako coda, což je část skladby, která

¹²⁶ Hudební styly - Pop. *Hudební styly* [online]. 2018 [cit. 2019-05-30]. Dostupné z: <http://www.hudba-styly.estranky.cz/clanky/pop.html>

zazní pouze jednou v jejím závěru, a je typická pro vážnou hudbu.¹²⁷ Jedná se tedy o jeden z artificiálních prvků v tvorbě Queen.

Po bližším zkoumání skladby lze vypožorovat, že předvídatelná struktura popové písně se zde objevuje, je pouze obohacena o předrefrén a dvě kytarová sóla. Zjednodušíme-li si tyto informace tak, že první sólo funguje jako druhá část refrénu a druhé sólo jako sloka, dostaneme se k jednoduché formě, kde se třikrát opakuje: sloka / předrefrén / refrén.

6.1.2 Kinetická složka skladby

Skladba je napsána v tempu 112 bpm (=úderů za minutu). Tempo je pravidelné, to samé ale nemůžeme říci o rytmu. Naprostá většina taktů je ve čtyřčtvrtečním taktu, avšak takty 11, 35, 62, 69 jsou dvoučtvrté.

6.1.3 Melodická složka skladby

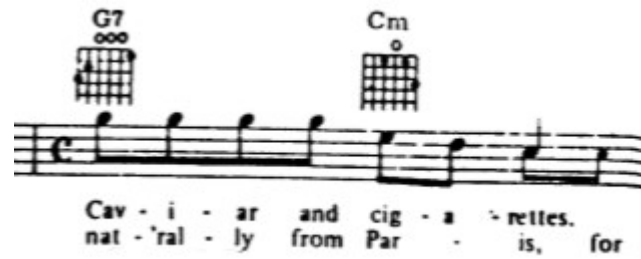
„Killer Queen“ je jednou ze skladeb, která se neopírá o kytarový zvuk, ale je jím pouze dokreslována. Přesto má ale kytara větší důležitost, než piano, protože je jí dán prostor pro sólo, zatímco piano je jen doprovodným nástrojem hrajícím akordy. Nejdůležitější roli zde hrají propracované vokální party, které se od vydání této skladby staly pro Queen charakteristickými.

Rozsahově patří tato píseň Queen k těm bohatším. Hlavní melodie se zde pohybuje v rozmezí od velkého D až po b¹.

V této skladbě se nachází několik hlavních melodií, které mají efektivní využití; v průběhu skladby několikrát opakují. První kytarové sólo je melodicky spřízněno s hlavním melodickým motivem z předrefrénu:

¹²⁷ Coda. *Wikipedia* [online]. 2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Coda_\(music\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Coda_(music))

¹²⁸ Killer Queen. *Guitar Pro* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: https://guitarprotabs.org/q/queen/killer_14724/download/

G7 Cm

Cav - i - ar and cig - a - rettes.
nat - 'ral - ly from Par - is, for

Bb7 Eb

well versed in et - i - quette. ex -
cars she could - n't care less. fas

129

Stejně tak v části G (zvané 2. sólo) se objevuje kytarová variace na melodický motiv, který již známe se sloky:

53 52

full full 1/2 full

15 15 15 15 12 18 18 15 16 15 17 10-X

53 54 55 56

full full full full

13 15 15 12 15 15 12 13 12 15 13 16 15 18 16 18 18 (18) 16 16 15 16 18 16

57 58 59

full full full

16 18 16 15 15 16 15 18 18 18 (18)

130

¹²⁹ Killer Queen. *Queen Songs* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/sheer-heart-attack/killer-queen/sheet/126>

Musical score for "Killer Queen" by Queen, showing guitar chords and lyrics. The score is in C minor and 3/4 time. It includes guitar chord diagrams for Cm, Bb, Eb, Eb7, and Bb11, along with bass line instructions like "(D bass)" and "(C bass)". The lyrics are: "Mo - et void com - pli - ca - tions, she in her pret - ty cab - i - net, nev - er kept the same ad - dress, "Let them eat cake." she says, In con - ver - sa - tion she Just like Ma - rie An - toin - ette. spoke just like a bar - on - ess. A built - in rem - e - dy for Met a man from Chi - na, went Khru - shchev and Ken - ne - dy, down to Gei - sha Mi - ne - nah, And an - y time an in - vi - ta - tion Then a - - gain in - ci - den - tal - ly if you're you that can de - cline. way in - clined."

6.1.4 Harmonická složka skladby

Mercury složil melodii za pomoci piana prakticky ihned. Samotné nahrávání vícehlasů ale bylo časově náročnější: "Harmonie v Killer Queen zabraly docela hodně času, protože jsme zkoušeli všechny možné inverze verzí a nikdy nezněly dobře. Vokály jsme přetáčeli čtyřikrát nebo pětkrát,"¹³² zmínil Roger Taylor.

¹³⁰ Killer Queen. *Guitar Pro* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: https://guitarprotabs.org/q/queen/killer_14724/download/

¹³¹ Killer Queen. *Queen Songs* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/sheer-heart-attack/killer-queen/sheet/126>

¹³² Podrobné informace o deskách: Sheer Heart Attack. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/desky/sheer-heart-attack.html>

V refrénu kromě hlavního vokálu slyšíme čtyřhlas doprovodných vokálů, které dohromady tvoří homofonii:

133

Homofonní charakter vícehlasu zde ovšem není pravidlem. Ve skladbě doprovodné vokály plní i akordickou funkci klavíru, například zde:

134

Vokály jsou tedy v ‚Killer Queen‘ hlavním nositelem hudební myšlenky. Nutno podotknout, že v některých částech skladby se ztrácí hlavní melodie v homofonním vícehlase.

6.1.5 Text skladby

Killer Queen, kterou Mercury nazýval „číslo s buřinkou a podvazkovým pásem“¹³⁵, byla jedna z písní, u kterých napsal nejprve text, přestože měl ve zvyku postupovat obráceně. O významu skladby prohlásil: *"Je to o prostitutce z lepší společnosti. Chci říct, že i holka z vyšších kruhů může být děvka. O tom ta píseň je, ale byl bych radši, kdyby si to každý vykládal*

¹³³ Killer Queen. *Queen Songs* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/sheer-heart-attack/killer-queen/sheet/126>

¹³⁴ Killer Queen. *Queen Songs* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/sheer-heart-attack/killer-queen/sheet/126>

¹³⁵ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 23

*po svém - našel si v tom to, co chce.*¹³⁶ Interpretace posluchačů se vskutku různí. Někteří ve skladbě nachází souvislost s homosexualitou a transsexuály, jiní slova aplikují přímo a samotné členy Queen.

Mercury posluchačům představil touto písní krátký příběh, který popsal především pomocí hesel a přirovnání. Některé odkazují na historické události a osobnosti: „*Let them eat cake, she says, just like Marie Antoinette*“ a „*A built-in remedy for Kruschev and Kennedy*“.

Poskytl pouze ‚kostru‘ zajímavé zápletky, kterou má možnost si posluchač ve své mysli dotvořit podle sebe. Vyložit tuto píseň ‚správně‘ je tedy nemožné.

Ačkoliv závažnost a inteligence textu skladby ‚Killer Queen‘ se popu příliš nepodobá, je možné si všimnout lehkosti textu, který se dobře a pohodlně zpívá. Jednoduchého frázování a rýmování si můžeme povšimnout například v refrénu:

*„She's a Killer Queen,
gunpowder, gelatin,
dynamite with a laser beam,
guaranteed to blow your mind.
Anytime.
Recommended at the price,
insatiable an appetite.
Wanna try? “*

6.2 Bohemian Rhapsody

Pravděpodobně nejkompexnější píseň od Queen byla vydána 31. října 1975 jako pilotní singl jejich čtvrtému albu ‚A Night At The Opera‘, které vyšlo v Anglii 21. listopadu 1975. Ačkoli management kapely pochyboval o úspěšnosti tak neobvyklé skladby, která byla navíc dlouhá 5:55 minut, což je dvakrát delší doba, než u standardní rádiové skladby.

O osm dní později byla již skladba v Británii na 1. místě v hudebním žebříčku, kde se udržela devět týdnů.¹³⁷ Po Mercuryho smrti v roce 1991 se stala číslem jedna podruhé.

Přestože vložit operní prvky do rockové skladby bylo riskantním krokem, Mercury si ho prosadil. Nejen operní úsek skladby, ale i celkový koncept skladby se tomuto žánru podobá. Podobnost s operou si shrňme v těchto bodech¹³⁸:

- podkladem skladby je torzo příběhu (v opeře libreto)

¹³⁶ Queen Interviews - Freddie Mercury - 11-2-1974 - NME. *Queen Archives* [online]. [cit. 2019-05-30]. Dostupné z:

https://web.archive.org/web/20101128105728/http://queenarchives.com/index.php?title=Freddie_Mercury_-_11-02-1974_-_NME

¹³⁷ Bohemian Rhapsody by Queen. *Songfacts* [online]. 2019 [cit. 2019-05-31]. Dostupné z:

<https://www.songfacts.com/facts/queen/bohemian-rhapsody>

¹³⁸ *Hudební druhy a žánry- multimediální studijní materiál: Opera* [online]. 2008 [cit. 2019-06-01]. Dostupné z: <http://pdf2.uhk.cz/hudebni-zanry/opera.htm>

- členění na dějství
- obvykle začíná předehtou, která má uvádějíci funkci
- dramatičnost
- sborové dialogy
- absence refrénu

6.2.1 Forma skladby

A	B			C	D			E
Intro	Balada			Opera	Rock			Outro
	1. sloka	2. sloka	Sólo		Mezihra	Bridge	Mezihra'	
1 - 15	15 - 32	33 - 47	47 - 54	55 - 89	90 - 93	94-107	107- 117	117 - 132

Skladba začíná B dur a v této tónině zůstává až po 25. takt, kdy se mění modulací na Es dur části B, v taktu 35 se tónina vrací zpět k B dur. Další změna tóniny probíhá v taktu 43, opět na Es dur. V taktu číslo 53 se tónina pomocí kytarového sóla mění na A dur. V taktu 61 se tónina vrací opět k Es dur. Poslední změna se objevuje v taktu 129, kdy tónina přechází do F dur.

6.2.2 Kinetická složka skladby

Tempo nahrávky, která je k dispozici na oficiálním Youtube kanálu Queen, je 72 bpm, v taktu 55 se zrychluje na 75 bpm, v taktu 117 se tempo mění zpět na 72 bpm.

Rytmicky je píseň rozmanitá, několikrát se zde mění metrum. Skladba je psána ve čtyřčtvrtečním taktu, avšak takt číslo 32 a 61 je dvoučtvrťový. Takt číslo 60 je tříčtvrťový. V taktech 90 až 115 je použitý takt dvanácti osminový (avšak je možné ho definovat i jako $4/4 + 4/4 + 4/4 + 2/4$). V taktu 97 se objevuje šesti osminový takt, je zde použit i dvacet osminový takt v taktu číslo 116.

Kromě měnicích se taktů můžeme v části C pozorovat, že zde není žádný výrazný akcent, každá fráze začíná na jinou dobu.

E^b B^b E^b/B^b B^b7 E^b/B^b B^b E^b
 Let him go. _____
 No we will not let you go.
 Bis - mil - lah. 139

6.2.3 Melodická složka skladby

Skladba neobsahuje žádnou hlavní melodii, každá část je zcela odlišná. Výjimkou je část motivu z instrumentální části B, kterou hraje klavír:

Motivická podobnost se objevuje v outru:

A také v operní části skladby:

140

¹³⁹ Bohemian Rhapsody. *Sheet Music Now* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=bohemian+rhapsody>

¹⁴⁰ Bohemian Rhapsody. *Sheet Music Now* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=bohemian+rhapsody>

V části C je využíván zpěv formou otázka – odpověď. Je zde patrná snaha o imitaci napodobením ženského hlasu – sopránu:

Ga - li - le - o,

Ga - li - le - o,

Ga - li - le - o, 141

6.2.4 Harmonická složka skladby

Vícehlas je v této skladbě použita pouze v některých jejích částech. Homofonii můžeme slyšet hned v Intru (A)

Bb6 C7

Is this the real life? Is this just fan - ta - sy? ...

Is this the real life? Is this just fan - ta - sy? ...

V části A se objevuje i akordický doprovod vedlejších vokálů, například zde:

Cm7 F7

I'm just a poor... boy, I need no sym - pa - thy ...

Ooh, poor boy. ... be-cause I'm 142

Kromě intra se vícehlas objevuje především v operní části (C). Dramatičnost této části je způsobena napjatým dialogem mezi sólovým zpěvákem (hlavním vokálem) a sborem se

¹⁴¹ Bohemian Rhapsody. *Sheet Music Now* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=bohemian+rhapsody>

¹⁴² Bohemian Rhapsody. *Sheet Music Now* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=bohemian+rhapsody>

zdánlivým orchestrem, který působí autenticky napodobením všech druhů hlasů - sopránu, altu, tenoru i basu:

Chord progression for the first system: c^b B^b A B^b

Chord progression for the second system: c^b B^b A B^b A^b/E^b E^b A^dim/E^b E^b A^b/E^b E^b A^dim/E^b E^b

143

Celá operní část vrcholí homofonickým šesti hlasem:

144

V rámci rockové hudby je tato skladba opravdu netypická a obsahuje několik umělejších prvků. Začneme tím, že se na první pohled liší svou pětidílnou formou, která zahrnuje: Intro, baladickou část, operní část, rockovou část a outro. Skladba neobsahuje žádný refrén, pouze několikrát se opakující instrumentální motiv z baladické části. Každá část

¹⁴³ Bohemian Rhapsody. *Sheet Music Now* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=bohemian+rhapsody>

¹⁴⁴¹⁴⁴ Bohemian Rhapsody. *Sheet Music Now* [online]. [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=bohemian+rhapsody>

symbolizuje jiné dějství. Intro uvádí do celkového děje skladby propracovanými vokály a doprovodem piana. Pozvolna přechází do baladické části, kde Mercuryho jednohlasý sólový zpěv s doprovodem piana představuje alternativní formu árie. Sólo elektrické kytary vytváří můstek pro přechod skladby do operní části. Kytara se i podruhé stává můstkem do další naprosto odlišné části skladby, tentokrát rockové, která pozvolna přechází do outra, kde můžeme slyšet část hlavního motivu z baladické části skladby.

6.2.5 Text skladby

Psaní textu a vytvoření konceptu celé skladby trvalo Mercuryho několik let. Do studia s ní podle Briana Maye přišel až ve chvíli, kdy ji měl harmonicky dokonale promyšlenou: *"Měl tu píseň už vypracovanou, když přicházel do studia. Celou dobu přesně věděl, co dělá. Bylo to jeho dítko. Měl to ve své hlavě. Jen jsme mu s tím pomohli na svět."*¹⁴⁵

K významu skladby se Mercury odmítal vyjádřit a apeloval na individuální výklad: *"Jestli to v tom vidíš, pak to tam je."* Brian May o významu písně napovídá: *"Myslím, že Freddie bojoval s problémy v osobním životě, které se pravděpodobně rozhodl ventilovat pomocí písně."*¹⁴⁶ Dá se tedy předpokládat, že text skladby demonstrovuje Mercuryho homosexuální orientaci, se kterou se snaží vyrovnat.

S jistotou můžeme říci, že prvním impulzem pro napsání této písně byla věta *"Mama, just killed a man."*¹⁴⁷ Tyto slova lze chápat jako metaforu, podle které by se zpovídal matce, že už není tím, kým býval. Celou skladbu můžeme chápat jako určitou formu zpovědi, který končí smířením.

V operní část skladby je text založen na momentálních pocitech, náladách a je zbytečné v něm hledat smysl, jde pouze o vyjádření zoufalství a snaze nalézt východisko. Jsou zde použity slova s jiných jazyků: *"Scaramouche"* je italské slovo pro chvástavého člověka, *"beelzebub"* je pojmenování pro ďábla, *"bismillah"* je arabská fráze, která znamená ‚ve jménu Boha‘. K Bohu také odkazuje italské sousloví *"mamma mia"*.

¹⁴⁵ Podrobné informace o deskách: Bohemian Rhapsody. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-19]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/desky/a-night-at-tha-opera.html>

¹⁴⁶ Bohemian Rhapsody by Queen. *Songfacts* [online]. 2019 [cit. 2019-06-01]. Dostupné z: <https://www.songfacts.com/facts/queen/bohemian-rhapsody>

¹⁴⁷ Příběh písně: *Queen – Bohemian Rhapsody* [internetové video]. Zveřejněno 19. 02. 2017 [vid. 2019-05-30]. Dostupné z: <https://www.televizeznam.cz/video/pribeh-pisne/queen-bohemian-rhapsody-283712>

6.3 Bicycle Race

Tato skladba byla poprvé vydána jako singl 13. října 1978, záhy vyšla na sedmém albu Queen s názvem ‚Jazz‘ 10. listopadu 1978.¹⁴⁸ Tato skladba skupině Queen zařídila ve světě ještě větší popularitu, ačkoli převažovaly kontroverzní reakce. Ve spojení se skladbou ‚Fat Bottomed Girls‘, která byla umístěna na druhé straně ‚dvojsinglu‘, na jehož obale byla nahá cyklistka na kole, působil její význam sprostě a vulgárně.¹⁴⁹ Zejména v Americe se Queen setkaly s velkým pohoršením ze strany tisku i fanoušků.¹⁵⁰ Nicméně v Nizozemí, přezdívaném ‚ráj cyklistů‘ se skladba dostala v hitparádě na 5. příčku.¹⁵¹

Skladba ‚Bicycle Race‘, přestože je opravdu neobvyklá, prezentuje prvky klasického rocku následujícími body:

- čtyřčtvrťový takt
- jednoduchý rytmus bez synkop
- výrazná kytarová sóla
- krátké melodie
- občasné disonance
- výrazné, avšak jednoduché bicí

6.3.1 Forma skladby

A	B	A	C	A'	D	B	A
Refrén	1. sloka	Refrén	Bridge	Refrén	Sólo	2. sloka	Refrén
1-15	16-28	29-42	43-69	70-78	79-100	100-112	113-128

Prohlédneme-li si strukturu skladby, zjistíme, že připomíná cyklickou formu, která je typická pro vážnou hudbu, jedná se tedy o uměle vytvořený prvek. Skladba začíná refrénem. Od 8. taktu nastupuje tónina As dur. V části B, tj. první sloce, se tónina mění na b moll, v části zvané bridge (C) se opět tónina mění, tentokrát na F dur. V části zvané D nastupuje během stupnicového kytarového sóla tónina D dur. Poté následuje druhá sloka s tóninou b moll. Skladba končí refrénem, tj. opět v As dur.

¹⁴⁸ Podrobné informace o deskách: Jazz. *Queen: Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/desky/jazz.html>

¹⁴⁹ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 90

¹⁵⁰ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 210

¹⁵¹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 211

6.3.2 Kinetická složka skladby

Tempo studiové nahrávky je 165 bpm. Většina skladby je v čtyřčtvrtečním taktu, až na takt číslo 16, který je dvoučtvrťový. Od taktu číslo 43 po takt 68 se metrum mění na tříčtvrťový takt. V taktu číslo 78 je použito ritardando, tj. celý takt se zpomalí. V taktech 79 až 87 se neobjevuje žádný slyšitelný rytmus, tato alternativní část je vyplněna neorganizovaným zvoněním zvonků cyklistických kol.

Bicí ve skladbě napodobují akcent hlavních vokálů, například na začátku refrénu v taktu 29:

38/42 42/33 42/38 42/33 42/38 42/33 42 42

152

Úspornější a jednodušší rytmus taktů bez synkop slyšíme ve sloce, například v taktech 17,18:

42/33 46/38 44 42/33 46/38 44 33

153

6.3.3. Melodická složka skladby

Skladba začíná i končí refrémem. V průběhu písně se opakuje několikrát, celkem čtyřikrát (potřetí ale pouze jeho první polovina) a obsahuje hlavní melodický motiv, což je pro klasický rock typické. Hlavním melodickým motivem je fráze z druhé části refrénu (8-15):

I want to ___ ride my ___ bi - cy - cle, I want to ___ ride my ___ bike.

Část motivu se objevuje již v první polovině refrénu:

¹⁵² Bicycle Race. *Guitar Pro* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: https://guitarprotabs.org/q/queen/bicycle_race_14682/download/

¹⁵³ Bicycle Race. *Guitar Pro* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: https://guitarprotabs.org/q/queen/bicycle_race_14682/download/

Bi - cy - cle, bi - cy - cle, bi - cy - cle I want to ___ ride my ___ 154

Tato fráze hlavního vokálu však nevyústí do znovu očekávaného tónu b, ale do tónu a. Díky tomu se následující takty přesouvají o půl tónu níže:

bi - cy - cle, bi - cy - cle, bi - cy - cle. I 155

6.3.4 Harmonická složka skladby

Homofonie se objevuje refrénu v částech ‚bicycle‘:

Bi - cy - cle, bi - cy - cle, bi - cy - cle 156

6.3.5 Text skladby

Mercury se nechal inspirovat cyklistickými závody Tour De France, které právě probíhaly, když Queen nahrávali album v Nice ve Francii.¹⁵⁷ Laura Jackson ve své knize

¹⁵⁴ Bicycle Race. *Sheet Music Now* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/products/bicycle-race-p391548>

¹⁵⁵ Bicycle Race. *Sheet Music Now* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/products/bicycle-race-p391548>

¹⁵⁶ Bicycle Race. *Sheet Music Now* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/products/bicycle-race-p391548>

¹⁵⁷ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 90

uvádí: „*Freddie se na vypracovaná těla cyklistů nemohl vynadávat. Sledoval, jak se natěsnani do elásťáků v předklonu opírají do beranů, a vymýšlel tenhle lascivní popěvek.*“¹⁵⁸

Mnohokrát použitá věta „*I want to ride my bicycle*“ je v podstatě vysvětlením celé písně. Spontánní Mercury se nechal jako obvykle inspirovat okolním děním, v tomto případě jízdou na kole. Přestože v jednotlivých slokách je zmíněno několik odkazů na kulturní dění, politiku a společnost, tyto informace vyvolávají pocit zbytečnosti. Jako shrnutí je na konci každé sloky věta: „*All I wanna do is bicycle.*“ O to Mercury také usiloval.

6.4 Crazy Little Thing Called Love

Tato skladba byla vydána 5. září 1979 taktéž jako singl a předvoj alba `The Game`, které vyšlo téměř o rok později, a to 30. června 1980. Celé album bylo jedním z nejúspěšnějších. Brian May tento úspěch přisuzuje odhodlání Queen k dosažení soudržnosti alba na rozdíl od předchozích: „*Ten podnět přišel hlavně od Freddieho; byl přesvědčený, že jsme se dostali do takové šíře záběru, že lidi už nevědí, co jsme vlastně zač. Pokud tohle album má nějaký hlavní cíl, pak především rytmus a sevřenost – žádné dně noty tam, kde stačí jedna, což ale pro nás znamená tvrdou disciplínu, protože jsme zvyklí na pravý opak.*“¹⁵⁹ Odvážné skladby typu ‚Bicycle Race‘ na tomto albu tedy nenajdeme. ‚Crazy Little Thing Called Love‘ se ve Velké Británii umístila v hudebním žebříčku na druhém místě, ovšem ještě větší úspěch měla v Americe, kde byla číslem jedna v žebříčku Billboard Hot 100. Značný podíl na tom měl i fakt, že Američanům tako skladba připomínala krále rock`n`rollu, Elvise Presleyho.

Jak již bylo zmíněno na začátku této kapitoly, skladba ‚Crazy Little Thing Called Love‘ disponuje prvky rock`n`rollu, především toho raného, který je označován pojmem rockabilly, jak řekl Roger Taylor: „*Není to pravá rockabilly, ale má to něco do raného Elvise, a je to poprvé, co jsme něco takového využili.*“ Zakladatelem tohoto stylu byl Elvis Presley, který do rock`n`rollu přidal prvky country stylu. Mercury měl k rock`n`rollu blízko odmalička, není tedy divu, že píseň stylizoval do tohoto směru. Do skladby zakomponoval tyto rock and rollové prvky:

- trhaná melodie
- využití bluesové dvanáctky

¹⁵⁸ JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7291-230-8, s 90

¹⁵⁹ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 216

- krátké mezivýkřiky sólové kytary
- doprovodná akustická kytary
- vynalézavá basová linka
- absence refrénu

6.4.1 Forma skladby

A	B	B	C	B	C'	B	B	E
Intro	1. sloka	2. sloka	Předrefrén	3. sloka	Sólo	4. sloka	5. sloka	Outro
1 - 4	4 - 16	16- 28	28 - 41	41- 53	53-64	64-76	76-87	88 -

Skladba začíná v tónině D dur čtyřtaktovým intrem. První sloka začíná již na čtvrté době 4. taktu, stejně jako následující druhá sloka začíná již v taktu číslo 16.

6.4.2 Kinetická složka skladby

Tempo skladby 154 bpm, skladba je napsána ve čtyřčtvrtečním taktu. Stěžejní rytmus zde drží po celou délku skladby doprovodná akustická kytara. Zde si můžeme všimnout synkopického charakteru:

160

6.4.3 Melodická složka skladby

Hlavním melodickým motivem je zde sloka, která se během písně opakuje pětkrát. Refrén zde není žádný, namísto toho se na konci každé sloky objevuje fráze, která končí tónikou a zajišťuje tak uspokojující ukončení dané části skladby. V závěru se pak opakuje do ztracena:

¹⁶⁰ Crazy Little Thing Called Love. *Guitar Pro* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: https://guitarprotabs.org/q/queen/crazy_little_thing_called_love_14695/download/

Cra - zy lit - tle thing called love...

161

Synkopický charakter, typický pro rock and roll, nalezneme nejen u akustické kytary, ale i u hlavního vokálu, který začíná frází téměř vždy na čtvrtou dobu, například zde:

This thing
called love... I just can't handle it, this thing...

162

Podobný synkopický charakter má i basová linka, která začíná před první dobou, například v 52. taktu:

163

Sólo (C') čerpá z melodického motivu frázování hlavního vokálu, který známe z předrefrénu

(C):

¹⁶¹ Crazy Little Thing Called Love. Queen Songs [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/the-game/crazy-little-thing-called-love/sheet/52>

¹⁶² Crazy Little Thing Called Love. Queen Songs [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/the-game/crazy-little-thing-called-love/sheet/52>

¹⁶³ Crazy Little Thing Called Love. Guitar Pro [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: https://guitarprotabs.org/q/queen/crazy_little_thing_called_love_14695/download/

N.C. F7

There goes my ba - by; _

Bb F

she knows _ how to rock and roll. _ She drives _ me

Ab D7 G

cra - zy. _ She gives me hot and cold fe - ver. She

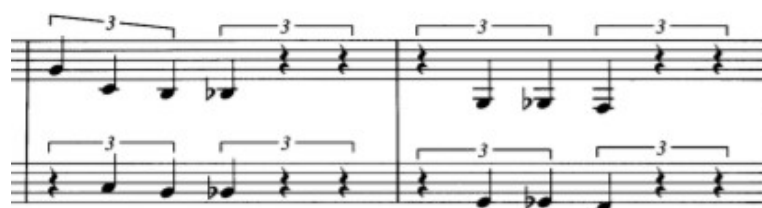
N.C.

leaves me in a cool, cool sweat.

164

Obě tyto části jsou pak ukončeny následujícím instrumentálním motivem:

¹⁶⁴ Crazy Little Thing Called Love. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/the-game/crazy-little-thing-called-love/sheet/52>

6.4.4 Harmonická složka skladby

V této skladbě najdeme jednodušší harmonie, než ve skladbách předchozích, protože Mercury použil k realizaci této hudební myšlenky akustickou kytaru: „*Crazy Little Thing Called Love mi zabrala pět nebo deset minut. Složil jsem ji na kytaru, na kterou neumím, a to bylo určitým způsobem dobře, protože jsem byl omezený jen na několik akordů, které umím.*“¹⁶⁵

Rock and rollové skladby jsou obvykle postavené na bluesové dvanáctce, Queen v této skladbě využili pouze její dvanácti taktovou formu, durový charakter a čtyřčtvrteční metrum, nikoli harmonickou strukturu.

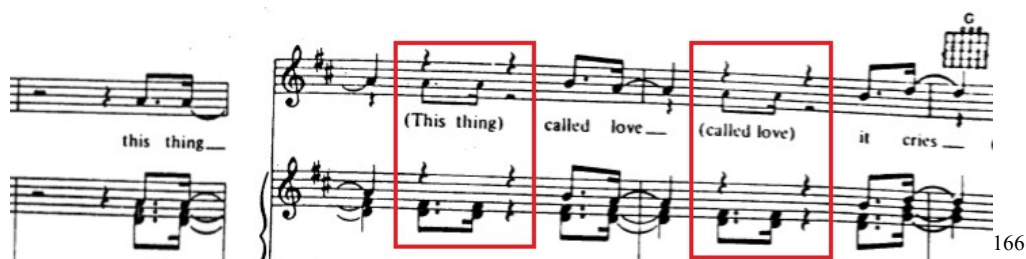
Klasická bluesová dvanáctka v D dur by obsahovala tyto akordy:

1. takt	2. takt	3. takt	4. takt	5. takt	6. takt	7. takt	8. takt	9. takt	10. takt	11. takt	12. takt
D	D	D	D	G7	G7	D	D	A7	G7	D	A7

Ve skladbě se pětkrát objevuje toto uskupení akordů ve dvanácti taktové formě:

1. takt	2. takt	3. takt	4. takt	5. takt	6. takt	7. takt	8. takt	9. takt	10. takt	11. takt	12. takt
D	D	G	C G	D	D	G	C G	D	B C	D	D

Vokály jsou zde pojaty formou otázka (hlavní vokál) – odpověď (doprovodné vokály), mají tedy antifonický charakter:

¹⁶⁵ Podrobné informace o deskách: The Game. Queen: *Královská legenda* [online]. 2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/desky/the-game.html>

¹⁶⁶ Crazy Little Thing Called Love. *Sheet Music Now* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/the-game/crazy-little-thing-called-love/sheet/52>

6.4.5 Text skladby

Nápad na tento celosvětový hit Mercury dostal mimoděk při koupeli v hotelu Bayerischer Hof v Mnichově, kde se zrovna Queen nacházeli a pracovali na novém albu.¹⁶⁷

V textu této písně lze nalézt mnoho odkazů na rock and roll, do kterého ne celý koncept stylizován. Například slova „*It swings, it jives*“ jednoznačně poukazují na taneční styly spojené s 50. léty 20. století, kdy byl rock and roll opravdovým mainstreamem. Přímě na tento hudební žánr odkazují slova:

„*There goes my baby, she knows how to rock and roll, she drives me crazy.*“

Textové náměty rock and rollových skladeb měli často sexuální podtext. I tato Mercuryho skladba má lehce provokativní charakter. Mercury zachytil pocity, které v něm láska vyvolává, opět spíše v náznacích a heslech, což celou skladbu odlehčuje.

6.5 Body Language

19. dubna 1982 vyšla takto skladba jako singl k nejkontroverznějšimu albu Queen; Hot Space, které bylo vydáno 21. května 1982. Nejen tato píseň byla vytvořena ve stylu disco a funku. K tomuto žánru se Queen přiblížili již díky předchozí úspěšné skladbě ‚Another One Bites The Dust‘. ‚Body Language‘ ovšem dosáhla úspěchu pouze v Kanadě. Nutno ale podotknout, že album ‚Hot Space‘ ovlivnilo Michaela Jacksona při vytváření jeho alba ‚Thriller‘, které vyšlo v listopadu téhož roku.¹⁶⁸

Tato skladba je žánrově velmi blízká dance a funku. Oba tyto styly vychází z afrických rytmů. Kromě Mercuryho však představa funkového zaměření lákala pouze Deacona. May a Taylor se s tímto hudebním směrem příliš neztotožňují.¹⁶⁹

Zde si stručně shrňme, co s funkem a dance spojuje skladbu ‚Body Language‘:

- šestnáctinový, triolový či osminový hi-hat činel
- čtyřčtvrteční takt
- jednoduchá struktura skladby
- výrazná synkopická basová linka, shuffle rytmus

¹⁶⁷ JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4, s 215

¹⁶⁸ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 170

¹⁶⁹ SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie korunních králů rocku*. Třetí vydání. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-141-7, s 168

- minimum sólové kytary
- křičený zpěv, krátké melodie

6.5.1 Forma skladby

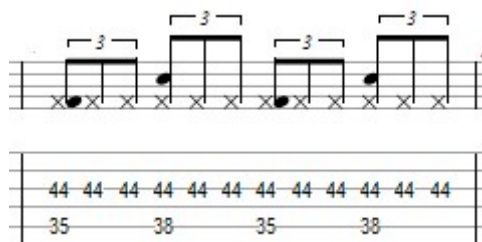
A	B	C	A'	B'	C
Intro	1. sloka	Refrén	Intro	2. sloka	Refrén
1 - 10	11 - 26	27 - 31	31 - 36	37 - 54	55 - 60

A'	B''	D	A''	B	E
Intro	3. sloka	Bridge	Intro	4. sloka	Outro
61 - 66	66 - 83	83 - 106	107 - 108	109 - 123	124 - 151

Skladba začíná v tónině Es dur Intrem (A). V taktu 64 se tónina mění na As moll, v taktu 107 se opět mění Es dur a pokračuje až do konce skladby.

6.5.2 Kinetická složka skladby

Tempo skladby je 132 bpm a je psána ve čtyřčtvrtečním taktu, který se v průběhu nijak nemění. Výraznou rytmiku zde tvoří bici, kde je patrný triolový hi-hat činel, který spolu s basovou linkou vytváří shuffle rytmus:

6.5.3 Melodická složka skladby

Hlavní vokály výjimečně nejsou příliš melodické, ale krátké a heslovité, obohacené o vzdechy a výkřiky. Jsou zde na doplnění použity i elektronické efekty.

Hlavním nositelem melodie je zde basová linka, která je dominantním nástrojem především v částech s názvem Intro. Hlavní motiv (A) se skládá ze dvou částí, část *a* se objevuje ve skladbě bez doprovodu vokálů celkem čtyřikrát a je následující:

170

a část *b*, která má spíše funkci doprovodnou:

171

V části D (Bridge) nastupuje nový výrazný basový motiv, který se několikrát opakuje:

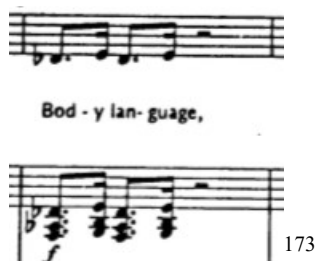

172

Refrén skladby nemá takovou důležitost, jak bývá v populární hudbě zvykem. Je nejkratší částí skladby a opakuje se zde pouze dvakrát, přestože stopáž skladby je 4:33 minut.

6.5.4 Harmonická složka skladby

Skladba jako celek působí značně minimalisticky, je zde využíváno minimum harmonie. Homofonie se objevuje pouze v refrénu při slovech ‚body language‘:

173

¹⁷⁰ Body Language. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/hot-space/body-language/sheet/31>

¹⁷¹ Body Language. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/hot-space/body-language/sheet/31>

¹⁷² Body Language. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/hot-space/body-language/sheet/31>

¹⁷³ Body Language. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/hot-space/body-language/sheet/31>

Na konci druhého refrénu se vyskytuje harmonická změna:

2.
bod - y lan - guage.
L.H.
174

Kytara v této skladbě není nositelem melodie. Funguje zde jako harmonický podklad v částech, B, B' a B'', kde hraje pouze durové kvintakordy:

give me give me, yeah, your bod - y, bod - y.
175

6.5.5 Text skladby

Skladba vznikla v době, kdy Mercury žil především americkými kluby, alkoholem a nevázanými známostmi. Tímto prostředím se nechal i po hudební stránce ovlivnit. `Body Language` je píseň určená pro hraní v klubech lidem, kteří sem přišli za zábavou a odreagováním. Text má tudíž nenáročný charakter a nevelkou závažnost. Neustále se opakující věta „Give me your body“ a fráze „Body Language“ poukazují na fakt, že skladba má erotický charakter, který je v klubech tématem číslo jedna.

¹⁷⁴ Body Language. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/hot-space/body-language/sheet/31>

¹⁷⁵ Body Language. *Queen Songs* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/instrumental-guides/queen/hot-space/body-language/sheet/31>

6.6 Was It All Worth It?

„Was It All Worth It“ jako jediná z mých vybraných písní nebyla vydána jako singl, pouze byla součástí alba *The Miracle*, které vyšlo 22. května 1989 a bylo i předposledním albem Queen vydaného za Mercuryho života. Skladba „Was It All Worth It“ patří k těm méně známým skladbám Queen, ačkoli v textu mnohé prozrazuje a uspokojivě uzavírá album „*The Miracle*“.

Je považována za jednu z nejtvrděších, kterou Queen vytvořili. Spíše než rocku se podobá metalovému žánru, má totiž následující vlastnosti¹⁷⁶:

- zkreslená sólová kytara, která je dominantním nástrojem
- čtyřčtvrteční takt
- jednoduchý rytmus bez synkop
- výrazné agresivní bicí
- rychlá kytarová sóla
- celková těžkost a hrubost skladby
- instrumentální pasáže

6.6.1 Forma skladby

A	B	C	D	A'	B	E
Intro	1. sloka	Předrefrén	Refrén	Intro	2. sloka	Předrefrén
1 - 26	27 - 34	34 - 42	42 - 51	52 - 56	57-68	69-72

D'	A''	F	G	D''	A''	H
Refrén	Intro	Sólo	Bridge	Refrén	Intro	Outro
73-79	80-82	83-91	91- 105	106- 115	116-124	125-128

Díl A má tři části *a* (1-9), *b* (10-17) a *c* (18-26). Části *a* a *b* jsou v tónině c moll, část *c* se mění na tóninu a moll. První sloka (B) a předrefrén (C) zůstává v a moll, tónina se mění na C dur v Refrénu (D'). Část A' přechází znovu do a moll a během několika chromatických změn se na konci dramatického předrefrénu (E) mění opět v C dur. Intro (A'') přechází do a moll a zůstává až po 91. takt. V následující části (G) je obtížné tóninu jednoznačně určit, je zde využita chromatika a disonance, avšak tonálním centrem je A

¹⁷⁶ Charakteristika. *Metalova muzika* [online]. 2011 [cit. 2019-06-02]. Dostupné z: <http://www.metalovamuzika.wbl.sk/Charakteristika.html>

dur. Část D“ je opět v tónině C dur, Intro (A“) přechází do a moll. Outro (H) zůstává v tónině a moll a úplným závěrem skladby je rozložený akord D dur.

6.6.2 Kinetická složka skladby

Skladba by měla být podle nahrávky hrána v metru 89 bpm a čtyřčtvrtěním taktu. Několik změn metra přichází v části Bridge (G). Takty číslo 92 a 99 jsou dvoučtvrtěové, 16. takt je tříčtvrtěový. Takty 56, 82 a 96 jsou pěti čtvrtěové a takty 26 a 101 jsou devíti osminové.

Bicí jsou výrazné především při hlavním kytarovém riffu, kde je znatelný akcent na první a třetí době:

177

6.6.3 Melodická složka skladby.

Již v desátém taktu je nám přestaven výrazný instrumentální melodický motiv, který se několikrát opakuje, i v závěru skladby (avšak v tónině a moll a je v závěru rozveden do akordu A dur):

178

Tento motiv přejímá elektrická kytara v tónině a moll, a s drobnými obměnami na konci frází jej opakuje během skladby ještě třikrát. Tento kytarový riff se tak stává hlavním melodickým motivem skladby a sólová kytara dominantním nástrojem, což je pro metalový žánr typické.

¹⁷⁷ Was It All Worth It. *Guitar Pro* [online]. 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: gtp.com/tabs/download/6332.html

¹⁷⁸ Was It All Worth It. *Sheet Music Now* [online]. 2019, 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/pages/search-results-page?q=was+it+all+worth+it>

V části F můžeme slyšet kytarové sólo, které využívá další metalový prvek, a to vzestupné i sestupné stupnicové běhy:

The image displays two systems of musical notation for a guitar solo. The top system shows a melodic line with a triplet of eighth notes and a descending scale run. The bottom system shows a more complex melodic line with a triplet and a descending scale run. Fret numbers are indicated below the notes, and a 'full' instruction is placed above the notes in both systems. The notation is in a key with one sharp (F#).

Více než polovinu skladby tvoří instrumentální pasáže, čímž se skladba prodloužila na stopáž 5:46 minut, délka skladby se tedy blíží běžné délce skladby metalového žánru.

6.6.4 Harmonická složka skladby

Vokální homofonie se objevuje na koncích frází při slovech „Was it all worth it“, posledním akordem je vždy a moll (hlavní vokál je vyznačen červeně):

The image shows a short musical phrase consisting of four measures. The first measure starts with a red '49' above the staff. The second measure has a red '50' above the staff. The final chord in the phrase is marked with a red exclamation mark, indicating it is the final chord of the phrase. The notation shows a progression of chords, with the final chord being a minor triad.

Změna však nastává v taktu 113, kdy fráze končí nečekaným akordem c moll:

The image shows a short musical phrase consisting of two measures. The first measure starts with a red '113' above the staff. The second measure has a red '180' below the staff. The notation shows a progression of chords, with the final chord being a minor triad.

Ve skladbě je obsažen i syntetický orchestr (zejména v části G), kde se objevují souzvuky na hranici harmonie, je zde mnoho sekundových intervalů. Používáním těchto

¹⁷⁹ Was It All Worth It. *Guitar Pro* [online]. 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: gtptabs.com/tabs/download/6332.html

¹⁸⁰ Was It All Worth It. *Guitar Pro* [online]. 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: gtptabs.com/tabs/download/6332.html

intervalů a dynamiky vzniká ve skladbě napětí a dramatičnost, což značí další z umělečných hudebních prvků:

The image shows a musical score for strings, labeled 'Strings' at the top. It consists of three staves of music. The first staff starts at measure 95 and ends at measure 96. The second staff starts at measure 97 and ends at measure 98. The third staff starts at measure 99 and ends at measure 101. The music features complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes, and a variety of chordal textures. The score is written in a standard musical notation with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4.

6.6.5 Text skladby

V době vzniku této skladby byl Mercury již dva roky obeznámen se svým zdravotním stavem, tj. s nemocí AIDS, která byla v té době neléčitelná.¹⁸² Svou hudební cestu s Queen poměrně otevřeně zhodnotil v této skladbě. John Deacon potvrdil v rozhovoru pro rádio, že tato skladba je skutečně rekapitulací života a kariéry Queen.¹⁸³

Text začíná pochybnostmi, zda stálo za to zasvětit život hudbě, pokračuje nostalgickými vzpomínkami a na konci se dozvídáme, že ničeho nelituje.

Tato skladba je více než kterákoli jiná určena přímo fanouškům Queen. Kromě ohlednutí za svou kariérou obsahuje i Mercuryho poděkování, že fanoušci dali Queen možnost prožít život na hudebním vrcholu:

„We were so dandy we love you madly.“

Převážně mollový charakter je poněkud v rozporu s optimistickým charakterem textu. Ve spojení s těžkými metalovými prvky působí celá skladba na první poslech temně a negativně.

¹⁸¹ Was It All Worth It. *Guitar Pro* [online]. 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: gtp.com/tabs/download/6332.html

¹⁸² JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis: [bohémská rapsodie jednoho života]*. Praha: BB/art, 2006. ISBN 80-734-1892-4

¹⁸³ Queen For An Hour (1989 Radio 1 Interview). In: Youtube [online]. 17.05.2015 [cit.2018-06-03]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9Mdb6Hz8YY0>. Kanál uživatele Chief Mouse.

7 Porovnání skladeb

V předchozí kapitole jsem poukázala na odlišnosti skladeb a vývoj Queen po hudební stránce. Každá z nich vykazovala několik jedinečných, originálních, neočekávaných melodických, rytmických či harmonických změn. Nicméně je důležité zdůraznit i prvky, které skladby naopak spojují. Jsou to především tyto:

- dialog hlavního vokálu s doprovodnými vícehlasými vokály
- výrazný melodický motiv
- homofonie

Výše zmíněné body jsou nedílnou součástí hudební tvorby Queen. V roce 2008 bylo vydáno album „The Cosmos Rocks“, které bylo vytvořeno spoluprací Briana Maye, Rogera Taylora se zpěvákem Paulem Rodgersem. Jedná se o první album bez spolupráce s Freddie Mercuryem a zároveň (zatím) poslední album pod hlavičkou Queen¹⁸⁴. Pro toto album je typická¹⁸⁵:

- naprostá převaha čtyřčtvrt'ového taktu
- výrazné kytarové riffy a sóla
- předvídatelná struktura skladby /sloka/refrén/sloka/refrén/bridge/refrén
- předvídatelná akordická posloupnost
- minimum modulací, změn

Výše charakteristické prvky skladeb Queen jsou na albu „The Cosmos Rocks“ sotva znatelné. Album obsahuje skladby o mnoho harmonicky, rytmicky i melodicky jednodušší. Daleko více se také podobá klasickému rocku a hard rocku, kde signifikantní žánrové odchylky nejsou příliš patrné.

¹⁸⁴ The Cosmos Rocks. *Queenpedia* [online]. 2019 [cit. 2019-06-17]. Dostupné z: http://www.queenpedia.com/index.php?title=The_Cosmos_Rocks

¹⁸⁵ Queen "The Cosmos Rocks". In: Youtube [online]. 22.07.2011 [cit.2018-06-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL4A61A46EB08BEC13>

8 Závěr

Ve své práci jsem uvedla do souvislosti všestrannou osobnost Freddieho Mercuryho a rozmanitou tvorbou Queen. V teoretické části práce byly zmíněny podstatné vlivy na Mercuryho tvorbu, včetně jeho rodičů, jiných hudebních interpretů a podnětů z okolního dění. Své mnohočetné hudební poznatky Mercury aplikoval ve svých skladbách a kombinoval je s vlastní hudební expresí. V neposlední řadě také přispěl svým charismatem a temperamentem k celosvětovému prosazení skupiny Queen.

Shrneme-li si Mercuryho dovednosti, kterými přispěl ke skupině Queen po hudební stránce, dojdeme k následujícímu:

- komponování
- tvorba hudebních textů
- zpěv (hlavní, doprovodný, sborový)
- hudební aranžmá
- hra na klavír, klávesy

Ve druhé části mé práce jsem se věnovala kvalitativnímu výzkumu, kde mou zvolenou metodou byly hudebně-analytické sondy do skladeb Killer Queen, Bohemian Rhapsody, Bicycle Race, Crazy Little Thing Called Love, Body Language a Was It All Worth It?. Na základě hudebně-analytických sond byla prokázána přítomnost mnoha žánrově odlišných prvků, včetně prvků artificiálních.

Byl také prokázán Mercuryho přínos, který je shrnut bodovým výčtem výše. Poukázáním na vzájemné odlišnosti a podobnosti vybraných skladeb a následným porovnáním se skladbami Queen bez spolupráce s Mercuryem jsem došla k závěru, že Freddie Mercury byl ve skupině Queen hybatelem, bez kterého by se skupina žánrově neodpoutala od homogenního rocku v takovém měřítku, a zůstala by tak na úrovni dobré, ale průměrné rockové kapely, stejně jako mnoho dalších.

9 Použitá literatura a prameny

1. JACKSON, Laura. *Freddie Mercury: the king of Queen*. Praha: Beta-Dobrovský, 2013. ISBN 978-80-7306-553-9.
2. JONES, Lesley-Ann. *Freddie Mercury: životopis*. 4. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2010. ISBN 978-80-7381-782-4.
3. SUTCLIFFE, Phil. *Queen: největší ilustrovaná historie králů rocku*. 2. vyd. V Praze: Slovart, 2014. ISBN 978-80-7391-777-7.
4. JANEČEK, Karel. *Hudební formy*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, 1955.
5. HONS, Miloš. *Hudební analýza*. Praha: Togga, 2010. Musica viva (Togga). ISBN 978-80-87258-28-6.
6. BARVÍK, Miroslav. *Stručný hudební slovník*. 5. přeprac. a dopl. vyd., (1. vyd. v SNKLHU). Praha: SNKLHU, 1960.
7. KREJČÍ, Filip. *Artifciální gesta v tvorbě skupiny Queen*. Olomouc, 2009. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. MgA., Mgr. Vít Zouhar PhD
8. KOVSKÝ, Petr. *Freddie Mercury skladatel: (rozbor skladeb Bohemian Rhapsody, Barceona)*. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Vedoucí práce Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, PhD.
9. *Freddie Mercury—acoustic analysis of speaking fundamental frequency, vibrato, and subharmonics* [online]. Christian T. Herbst, 2016, , 24-38 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/14015439.2016.1156737>
10. Queen For An Hour (1989 Radio 1 Interview). In: Youtube [online]. 17.05.2015 [cit.2018-06-03]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9Mdb6Hz8YY0>. Kanál uživatele Chief Mouse.
11. Queen "The Cosmos Rocks". In: Youtube [online]. 22.07.2011 [cit.2018-06-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL4A61A46EB08BEC13>
12. *Freddie Mercury: Příběh [The Great Pretender]* [dokumentární film]. Režie Rhys THOMAS. Velká Británie, 2012
13. Příběh písně: *Queen – Bohemian Rhapsody* [internetové video]. Zveřejněno 19. 02. 2017 [vid. 2019-05-30]. Dostupné z: <https://www.televizeznam.cz/video/pribeh-pisne/queen-bohemian-rhapsody-283712>
14. Queen Official. *YouTube* [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/user/queenofficial>
15. *Queen - Královská legenda* [online]. 2017 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.queenmusichall.cz/>
16. Queen. *Muzikopedia: Poznáváme a hodnotíme hudbu* [online]. Peter Láng, 2017 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <http://www.muzikopedia.cz/kapely/queen>
17. *QUEEN CONCERTS: Everything about Queen on tour* [online]. 2002 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.queenconcerts.com/>
18. *Queen Collectibles* [online]. Scott Parslow, 2015 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/scottparslow/home>
19. *Ultimate Queen* [online]. 1999 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.ultimatequeen.co.uk/index.htm>
20. *Queen Interviews* [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: http://www.queenarchives.com/index.php?title=Main_Page

21. *Queenpedia: Freddie Mercury, Brian May, Roger Taylor, John Deacon, Discography, Bibliography, Charts* [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.queenpedia.com/index.php?title=Welcome>
22. *Queen: The Official Queen Website* [online]. Nick Weymouth [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.queenonline.com/>
23. Hudební styly - Pop. *Hudební styly* [online]. 2018 [cit. 2019-05-30]. Dostupné z: <http://www.hudba-styly.estranky.cz/clanky/pop.html>
24. Charakteristika. *Metalova muzika* [online]. 2011 [cit. 2019-06-02]. Dostupné z: <http://www.metalovamuzika.wbl.sk/Charakteristika.html>
25. *Roger Taylor - Guitarist, Drummer, Singer: Biography* [online]. A&E Television Networks, 2014 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.biography.com/musician/roger-taylor>
26. Roger Taylor. *QueenOnline.com* [online]. Nick Weymouth [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: http://www.queenonline.com/roger_taylor
27. John Deacon's Voice. *Queen Zone: Queen, Freddie Mercury, music, band, Brian May* [online]. 2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <http://www.queenzone.com/forums/1338859/john-deacons-voice.aspx>
28. BARNES, Tom. Nearly 70 Years Later, We Still Haven't Seen a Vocalist as Dynamic as Freddie Mercury. *Mic: Breaking News, Opinions, Reviews, Analysis* [online]. 2015 [cit. 2019-05-14]. Dostupné z: <https://www.mic.com/articles/124922/nearly-70-years-later-we-still-haven-t-seen-a-vocalist-as-dynamic-as-freddie-mercury>
29. *Freddie Mercury* [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.freddiemercury.com/>
30. Denes Pinter. The Queen Anomaly. *On Agenda-Setting* [online]. 2001 [cit. 2018-01-24]. Dostupné z: http://www.icce.rug.nl/~soundscapes/VOLUME03/Queen_anomaly.shtml
31. *SongMeanings: Song Lyrics, Song Meanings and More at SongMeanings* [online]. Michael Schiano, 1999 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://songmeanings.com/>
32. *Freddie Mercury: Queen Before Queen* [online]. Olga Guba, 1996 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.freddie.ru/e/archives/qbq/1.html>
33. *Wikipedia* [online]. 2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/>
34. *Queen Songs: Recording & Songwriting* [online]. 2007 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://www.queensongs.info/>
35. *Guitar Pro Tabs* [online]. 2019 [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://guitarprotabs.org/>
36. *Sheet Music Now*[online]. 2019 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <https://www.sheetmusicnow.com/>